

AZ MNASZ SPORTBÍRÓK ÁLTALÁNOS MŰKÖDÉSI KÓDEXE 2014

I. Meghatározások

Ezen kódex az MNASZ alapszabálya alapján létrehozott Sportbírói Bizottság (továbbiakban SBB) és Kollégium működésére vonatkozik.

A kódex az FIA sportszabályai és az MNASZ érvényes szabálykönyve alapján készült, és ennek alkalmazása valamennyi hazai autósport rendezvényen kötelező. A kódex szervesen csatlakozik az MNASZ egyéb szabályaihoz, így az itt szereplő előírások vonatkozó részeinek betartása az MNASZ tisztségviselőire vonatkozóan kötelező.

A kódex alkalmazása alól egyedi esetre felmentést csak az MNASZ Sportbírói Bizottsága adhat, az [Sporttanács](#) tájékoztatása mellett.

Jelen kódex évente megjelenő módosításokkal együtt érvényes, az [Sporttanács](#) által kiadott visszavonó határozatig.

1.1 AZ MNASZ FELADATA

(Részletesen lásd az MNASZ Alapszabályában!)

A Magyar Nemzeti Autósport Szövetség egyik legfontosabb feladata, hogy a magyarországi autósport tevékenységet szakmai szempontból irányítsa, szabályokat alkosson, azok betartását biztosítsa és ezen szabályok alapján tegye lehetővé sportágak éves bajnokságainak, valamint egyéb sportrendezvényeknek a lebonyolítását. Ezen feladatát és jogait többek között a bíróküldésen keresztül gyakorolja.

Ezért az MNASZ Szervezeti és Működési Szabályzat vonatkozó előírásait a sportbíróknak meg kell ismerniük, és működésük során be kell tartaniuk.

Az egyes versenyeken közreműködő sportbírókat, beleértve a verseny vezető sportbíróját (versenyigazgató) is a jelen kódexben előírtak figyelembevételével minden esetben a Szövetség küldi ki, ezért a bírók tevékenységük végzése során saját reszortfelelősüknek, végső soron a versenyigazgatónak tartoznak felelősséggel.

1.2 SPORTSZABÁLYOK ALKALMAZÁSA ÉS VÉGREHAJTÁSA A VERSENYEKEN

Az [Sporttanács](#) a Bírói Kollégiumon, keresztül a Szövetség versenynaptárában szereplő eseményekre, a sportszabályokban előírt feladatok végrehajtására sportbírókat bíz meg. A bírók kiküldésekor minden esetben figyelembe kell venni az FIA, az MNASZ valamint a jelen kódex III. fejezet 3.2 pont előírásait.

Az 1.1. pont alapján kiírt és megrendezett versenyek:

- szabályszerű,
- szakszerű és
- sportszerű lebonyolításáért az adott versenyre megbízott sportbírók a felelősek.

A szabályszerűség biztosítása érdekében az MNASZ az alábbi dokumentumokat adja ki:

- Szabálykönyv,
- Sportágak éves bajnokságainak alapkiírása,
- Jelen működési kódex és annak mellékletei,
- MNASZ főtitkári körlevele.

Az MNASZ titkársága biztosítja a fenti dokumentumok eljuttatását a [SBB-hez](#). Ezen túl a felkészülés elősegítése érdekében az éves alapkiírások megalkotását és jóváhagyását követően soron kívül, elektronikus formában a Titkárság eljuttatja azokat az SBB vezetőjének.

1.3 A SPORTBÍRÓI KOLLÉGIUM

A sportbírói ismeretek birtokában lévő személyek összefogására, kollektívába szervezésére az MNASZ Sportbírói Kollégiumot hoz létre. A Kollégium tagja valamennyi az adott évre érvényes és hitelesítő matricával ellátott, azonosító kártyával rendelkező sportbíró.

A Kollégium munkájának irányítását az SBB végzi, mely az Alapszabályban és az SZMSZ-ben rögzítettek szerint, tevékenységéért kizárólag az [Sporttanács](#)nak felel.

Az MNASZ sportbírók legfelsőbb szerve az SBB. [Az SBB működése, tagjainak és vezetőjének jelölése illetve kinevezése az MNASZ Alapszabály 45. § szerint történik.](#)

A vezetőség az egyes szakágak munkájának segítése és a bírókkal történő kapcsolattartás érdekében minden szakághoz bírói összekötőt küld ki. A szakágak vezetőinek az éves bírói képzés és az együttműködés elősegítése érdekében a megalkotandó szabályok kialakítása során az összekötővel konzultálniuk kell. A szakági összekötők neveit az SBB vezetője az adott naptári év kezdetén megküldi a szakágnak. A szakág az összekötőt köteles a szakág versenyeinek szabályaiban bekövetkezett összes változásról a versenyévadot megelőzően értesíteni, hogy a továbbképzések, alapképzések alkalmával azok ismertetésre kerülhessenek.

Az SBB a kollégium tagságát területi csoportokba oszthatja. A területi csoportokat és az összekötők személyét az-érintett terület javasolja és az SBB hagyja jóvá, valamint megjelenti a www.sportbiro.hu weboldalon. A területek kialakítását, létrehozását, megszüntetését és módosítását a mindenkor bírói létszámok figyelembevételével az SBB szabályozza. A területi csoportok munkáját a területi összekötők fogják össze, és biztosítják a kapcsolattartást az SBB-vel, az SBB területi képviselőként felelős tagján keresztül, a IV. bekezdésben leírtak szerint.

1.3.1 Az SBB feladata

- a „Sportbírók Általános Működési Kódex”-ének elkészítése, az [Sporttanács](#) felé jóváhagyásra benyújtása,
- a működési kódex szerint a Kollégium munkájának szervezése, irányítása és értékelése,
- a www.sportbiro.hu weboldallap üzemeltetése, mely az MNASZ sportbírók hivatalos információszolgáltató felülete,
- a sportbírók nyilvántartása, a területi bírói szervezetekkel való kapcsolattartás,
- a sportbírók általános szakmai képzése,
- éves vezetőbírói és kiemelt szakmai képesítési névsorok összeállítása,

- a szakági továbbképzések koordinálása, a szakágak keretein belül történő szabályismereti vizsgák koordinálása,
- a vezetőbíró küldésen keresztül a megfelelő bírói létszám biztosítása az MNASZ által jóváhagyott rendezvényekre,
- az MNASZ titkárságával történő kapcsolattartás,
- a nemzeti sportszabályzat előkészítési munkálataiban való részvétel,
- a Sportbírói Kollégium éves költségvetésének elkészítése,
- beszámolás a Sportbírói Kollégium tevékenységéről, a sportbírók helyzetéről,
- a nemzetközi sportszakmai szemináriumokon résztvevők személyének meghatározása az [Sporttanács](#)-al történt egyeztetés alapján,
- belső etikai és vizsgáló albizottságot létrehozni és működtetni, amely lefolytatja a hatáskörébe utalt fegyelmi és etikai eljárásokat.
- szakmai vizsgálatok lefolytatása. Szükség esetén az SBB egy erre alkalmas 3 tagú bizottságot alakít, aki a beérkezett észrevétel alapján elvégzi a vizsgálatot, és ha indokolt, akkor a további vizsgálat, döntéshozatal miatt továbbítja a Fegyelmi Bizottság felé.

1.3.2 Az SBB hatásköre

- bírói azonosító kártyák kiadása, azok érvényesítése, szükség szerint bevonása,
- bírói mellények kiadása, szükség esetén azok cseréje, vagy visszavonása
- az [Sporttanács](#) által jóváhagyott költségvetés szerinti gazdálkodás,
- javaslatétel a különböző sportbírói felszerelések és időmérő berendezések beszerzésére, azok szövetségi hitelesítésére,
- véleményezés és javaslatétel a nemzeti sportszabályzat kialakításánál,
- az SBB vezető személyén keresztül részvétel az [Sporttanács](#) munkájában.

1.4 BÍRÓI MEGHATÁROZÁSOK

1.4.1 A sportbírók jegyzéke

Sportbíróknak a következő személyeket nevezzük:

- versenyigazgató (vezetőbíró) és annak kinevezett helyettese,
- részlegvezető sportbírók,
- értékelők, időmérők, körszámolók,
- adminisztratív átvevők,
- depó-, box sportbírók,
- pályabírók és jelzésadók,
- előnyszámító-, rajt-, cél-, tény-, ellenőrző bírók,
- technikai ellenőrök (külön szabályzat szerint).

1.4.2 Képesítések, funkciók

Szükséges képesítések:

Az egyes versenyek versenyigazgatóját az [Sporttanács](#) által jóváhagyott éves listából kell kiválasztani. Az egyes vezetőbírók személyét csak az SBB-vel történt egyetértésben lehet a listára felvenni.

Vezetőbíró kizárólag az SBB által erre a célra tartott továbbképzésen sikeresen részt vett személy lehet. Az SBB a vezetőbírói névsort szakáganként állítja össze.

Részlegvezetői funkciót az a sportbíró végez, aki valamely kiemelt sportbírói tevékenységi területet irányít és legalább 3 beosztott bíró tartozik hozzá. A részlegvezetői funkciókat betöltők személyéről a szakági irányelvek alapján a versenyigazgató dönt.

Az egyes speciális sportbírói feladatok betöltéséhez az SBB, az adott Szakági Bizottsággal egyetértésben külön képesítést írhat elő, ilyen esetekben csak a megfelelő képesítéssel rendelkező bírók közül választhat a versenyigazgató.

Egyéb feltételek:

A bíróknak munkavégzésük során a rendezvénnyel, a résztvevőkkel, a kereskedelemmel, vagy az iparral semmilyen olyan kapcsolatuk nem lehet, amelyek alapján közvetlenül, vagy közvetetten az adott versenyeredményből gazdasági hasznot húzhatnának.

Egy személy által betöltött több funkció:

A rendezvényeken a rendezőbizottság döntése alapján ugyanaz a személy az előzőekben felsorolt funkciók közül többet is elláthat, feltételezve, hogy minden egyes feladathoz a megfelelő képesítéssel rendelkezik. Egy adott verseny rendezői feladatát végző személy nem lehet azonos ugyanazon verseny sportfelügyelőjével, vagy vezetőbírójával.

1.4.3 Sportbírói tevékenység alapfeltételei

Az MNASZ versenyrendszerében sportbírói tevékenységet végezhet az a magyar állampolgár:

- akinek életkora 18-70 év közé esik,
-
- az MNASZ bírói tanfolyamát eredményesen elvégezte, és a vizsgabizottság előtt érvényes vizsgát tett (gyakorló sportbíró), a mellékelt Oktatási szabályzatnak megfelelően, és
- érvényes éves azonosító kártyával rendelkezik, melyhez az éves továbbképzésen részt vett és annak díját befizette.

A 70. életévüket betöltött sporttársak csak az SBB által egyedi elbírálás alapján és jóváhagyott módon bírászkodhatnak.

Más sportágakhoz történő kapcsolódás érdekében az SBB kiállíthat „Játékvezetői versenybírói igazolványt”, akik ilyenekkel már rendelkeznek, azok részére az SBB bejegyzi az autósportban történő regisztrációt, mely azonban csak a sporttárs azonosítására szolgál.

MNASZ sportbírói tevékenységet a tárgyévben csak érvényes azonosító kártya birtokában szabad végezni az MNASZ versenynaptárában szereplő versenyeken. Sportbírók az MNASZ által tiltott versenyen bíróként nem vehetnek részt.

A sportbíróknak az MNASZ NK+OB versenynaptárában szereplő rendezvényeken magánál kell hordania a tárgyévre érvényesített azonosító kártyáját. Kötelező – a versenyigazgató eltérő engedélye vagy utasításának hiányában - viselnie az MNASZ adott beosztáshoz előírt mellényét is. A versenyigazgató engedélyt kérhet az SBB vezetőjétől, a mellény viselésének mellőzésére, lehetőleg a rendezvény kezdetét megelőzően.

Az elveszett, megrongálódott azonosítók pótlásának díját az MNASZ díjtételei tartalmazzák. Egyedi elbírálást az SBB adhat, írásos kérelemre.

Nem viselhető az azonosító kártya és a „Sportbíró” feliratú mellény az MNASZ versenynaptárában nem szereplő eseményeken. A regisztrált versenyek esetében az MNASZ általános szabályainak vonatkozó része érvényes.

Más nemzet ASN-je által kiadott érvényes bírói igazolvánnyal (licenccel) rendelkező külföldi állampolgárságú személy hazai versenyekre beosztható, amennyiben ezen kódexben és a magyar sportszabályokban foglaltakat tudomásul veszi és ezek

alapján jár el. A beosztás feltétele továbbá az idegen ASN hozzájárulása ahhoz, hogy az érintett az adott versenyen sportbírói tevékenységet végezhesen.

1.4.4 Más ország ASN-je által szervezett versenyen való részvétel

A nem Magyarországon lebonyolításra kerülő, és más ország ASN-je szervezésében megvalósuló versenyen történő részvétel feltétele, hogy a versenyen részt venni kívánó magyar licenccel rendelkező sportbíró, legalább 5 év alatt, 6 versenyen sportbíróként részt vett, és ebből 50 % az adott szakágban zajlott. A feltételek teljesülését az SBB a tartósan külföldön tartózkodók esetében, és minden egyéb írásos kérelemre egyedileg felülbíráhatja.

A szabályozást be nem tartókkal szemben az SBB Etikai és vizsgáló albizottsága jár el.

A már elbírált igények visszamondása, csak akkor lehetséges díjmentesen, ha abból a Sportbírói Kollégiumnak anyagi hátránya nem származik.

II. Versenyrendezési előírások bírói szempontból

Az egyes versenyek lebonyolítására az MNASZ engedélyét és jóváhagyását az adott szakág vezetője adja meg.

2.1 ENGEDÉLYEZTETÉS

A rendezőnek az egyes versenyekre szóló versenykiírást az MNASZ szabálykönyvének, és az adott versenyág éves alapverseny kiírásának figyelembevételével kell elkészítenie.

A versenykiírást, az alábbi dokumentumokkal együtt a Sportbírói Bizottság vezetőjének a verseny előtt, az egyes szakágakra vonatkozó előírások szerinti határidőben meg kell küldeni:

- pályalicenc vagy pályarajz,
- sportbírói igény (funkciók szerinti bontásban),
- versenyigazgató (vezetőbíró) személye, melyet az adott évre az [Sporttanács](#) által elfogadott listából választhat és a verseny előtt legalább 60 nappal egyeztetette azt a SBB vezetőjével,
- előzetes biztonsági és sportbírói terv.

A rendezvény valamennyi sportszakmai dokumentációját a rendező őrzi meg, legalább az adott évre vonatkozó hivatalos éves eredménylista jóváhagyásának időpontjáig. Az archiválás elvégzése érdekében a versenyt követően a versenyigazgató a rendezővel közösen állítja össze a megőrzendő anyagot.

2.2 BÍRÓIGÉNYLÉS

A bíróigénylésnek pontosan tartalmaznia kell - a megfelelő versenyágankénti alaplétszám és a pályalicenc figyelembe vételével - az igényelt bírók létszámát és a funkciókat, amelyekre alkalmazni kívánják.

A sportbírói igényléssel egyidejűleg a rendezőnek közölnie kell a bírói költségtérítések fizetésének helyét és idejét. A kifizetésnek az esemény végét követő 14 naptári napon belül meg kell történnie.

Amennyiben a rendező biztosítani kíván – megfelelő minősítéssel és gyakorlattal rendelkező - sportbírókat a versenyre, úgy azt a bíró igényen fel kell tüntetni, a következő módon:

- a beosztani kívánt bíró neve,

- igazolvány száma,
- funkció, amelyre beosztani kívánják.

Bíróigénylés hiányában a vezetőbírónak jogában áll a rendezvényt megelőző 21. naptól kezdve a Szövetség szabályait figyelembe véve saját hatáskörben a bírói beosztást elkészíteni.

2.3 SPORTBÍRÓK KÖLTSÉGTÉRÍTÉSE

A sportbírók munkájukat társadalmi megbízatásként végzik. A sportbírói tevékenység végzéséért időalapú költségtérítést kell fizetni.

A sportbírói tevékenység összesítését és igazolását a versenyigazgató, vagy az általa megbízott személy készíti el. Az elszámolást és az előírt nyomtatványok alkalmazását a kifizető végzi az érvényes sportbírói költségtérítés mértékének megfelelően (valamint az érvényben lévő egyéb kifizetési szabályok szerint, pl. a gépkocsi használat).

A sportbíró a vonatkozó jogszabályi előírások szerint a költségtérítésének kifizetésére vonatkozó nyilatkozatot köteles tenni a rendező (kifizető) felé még a rendezvény megkezdése előtt.

A sportbírói tevékenység igazolását a versenyigazgatónak - amennyiben megbízott személy készítette, a készítőnek is - alá kell írnia.

A sportbírói költségtérítés mértékét az MNASZ díjtáblázata tartalmazza.

A sportbírói költségtérítés óradíja egységes, minden sportbíróként működő személyt a teljesített és megkezdett órák után megillet.

A versenyigazgató (vezetőbíró) 200 % pótdíjra jogosult, a részlegvezetőket 100 % pótdíj illeti meg.

Gyakorló bírók a sportbírói alapidíj 80 %-át kapják, a kisegítő bírók az alapidíj 75 %-át kapják.

A rendező kötelessége a sportbírók részére a rendezvény helyszínére, illetve a működési helyükre történő eljutás biztosítása.

Ez történhet a bírók saját járműveinek igénybe vételével, - km költségtérítés mellett - vagy csoportos szállítóeszközzel, melyet a rendező biztosít.

Olyan versenyeken, ahol a sportbírók szétszórtnan, kisebb csoportokban működnek (pl. rallye) a csoportos kiszállítás nem megengedett, itt működési helyszínenként legalább egy, de 3 főként egy - egy személyszállításra alkalmas jármű helyszínre jutását biztosítani kell.

Egy helyszínhez kötött eseményen (pl: pályaversenyek) utazási költségtérítés legalább 3 főként egy gépkocsi részére jár. Ennél kevesebb fő együtt utazása esetén a teljes díj arányos részét (pl: 66, 33 %-át) kell elszámolni.

Fentiekől függetlenül önálló gépkocsi költségtérítésre jogosult a versenyigazgató, továbbá minden olyan tisztségviselő, akinek a verseny lebonyolítása során a gépkocsi igénybe vételére folyamatosan szüksége van.

A gépkocsi vezetője részére az oda- és visszaútra a teljes megtett táv figyelembe vételével 100 km feletti igénybe vétel esetén megkezdett 100 km-ként egy óra alapidíjat kell elszámolni.

Az utazási költségtérítés km-enkénti mértéke a mindenkori MNASZ szabályokkal egyező.

2.4 SZÁLLÁS

Abban az esetben, ha a verseny helye legkorábban reggel 6 órai indulás esetén az első hivatalos esemény megkezdését megelőző egy óra időpontra nem közelíthető meg, akkor a rendező köteles a sportbírók részére szállást biztosítani.

Két vagy több napos verseny esetén a gazdaságosság és a fenti előírás figyelembevételével mellett kell a rendezőnek a sportbírók elhelyezését megállapítani. Szállás biztosítása esetén a rendezőnek a sportbírói igényben tájékoztatást kell adnia az elhelyezés körülményeiről, (szobák száma, fekvőhelyek száma, komfortosság stb.) valamint a szállás helyéről és elfoglalási lehetőségéről.

2.5 ELMARADT RENDEZVÉNY

Abban az esetben, ha egy rendezvény elmarad, de a sportbírók megjelentek a számukra megadott időben és módon, a verseny helyszínén, úgy a rendező köteles 3 óra alap bírói költségtérítési díjat kifizetni, valamint az utazási költséget a szabályoknak megfelelően téríteni.

Amennyiben a rendezvény felügyelői, vezetőbírói döntésre, rendezői hibára, vagy egyéb körülményre (pl. időjárás) való tekintettel megszakad, úgy a 2.3. pontban meghatározott kifizetési kötelezettség időarányos része terheli a rendezőt.

2.6 TÁRGYI FELTÉTELEK

Az egyes rendezvényekre a szakágak által kiadott alapverseny kiírásnak és a szabálykönyvnek a megfelelő rendezvényre vonatkozó előírásai szerint a tárgyi feltételeket a rendezőnek kell biztosítani (pl. kordonszalagok, asztal, szék, zászlók, nyomtatványok, stb.). A bírók ezek biztosítására nem kötelezhetők, de segítséget nyújthatnak.

Verseny közben a pályának és az egyéb feltételeknek a versenyzésre alkalmas állapotra történő visszaállításában a bírónak, a rendezők részére segítséget kell nyújtaniuk.

2.7 TEVÉKENYSÉGGEL ELTÖLTÖTT IDŐ

A tevékenység kezdete: a sportbírónak a felállítási (működési) helyén történő rendelkezésre állás (általában a verseny kezdete előtt minimum 1 órával), a tevékenység vége: a felállítási hely elhagyásának időpontja.

Az egyes rendezvényeket úgy kell megtervezni, hogy a bírói foglalkoztatás a 12 egybefüggő órát ne haladja meg. Az oda- és visszaúttal együtt 16 óránál tovább a sportbírókat igénybe venni nem szabad. Kivétel ez alól a vis major esete.

A 2.3 - 2.7 pontokban foglaltaktól eltérni csak abban az esetben lehet, ha a rendező azt a rendezvény sportbírói igényével egyidejűleg közli és az eltéréssel az érintettek egyetértenek, és azt tudomásul vették. A rendező és a sportbírók közötti valamennyi információ áramlásért a versenyigazgató felel.

III. A bírói működés

3.1 ÁLTALÁNOS SZABÁLYOZÁS

Az MNASZ sportbírója az autósport versenyek szabályos és sportszerű lebonyolításának letéteményese.

Ezért a sportbíró a rendezvény teljes időtartama alatt köteles úgy viselkedni, hogy tetteivel és fellépésével minden esetben a nyugodt, következetes, korrekt szabályszerűséget jelezze, biztosítsa.

A sportbíró alapvető feladata a sport szakszerű szolgálata, ezért minden ténykedését, magatartását ez jellemezze.

A sportbíró tevékenységének időtartama alatt szeszesezt, és más tudatmódosító szert nem fogyaszthat, és annak hatása alatt nem állhat!

Tevékenységben korlátozó hatású betegségben szenvedő, vagy ilyen gyógyszer hatása alatt álló sportbíró erről a tényről részlegvezetőjét tájékoztatni köteles, aki ilyenkor a bírót a tevékenysége alól felmentheti.

A sportbíró öltözéke minden esetben feleljen meg a rendezvény rangjának. Ruházatát úgy válassza meg, hogy az a rendezvényen betöltött feladathoz alkalmas legyen, úgy időjárás, mint munkavédelmezési szempontból. Az időjárás viszonyosságok miatt csak a versenyigazgató adhat felmentést az egyébként előírt ruházat könnyítésére, az SBB tájékoztatása mellett. A tájékoztatás történhet a versenyigazgatói jelentésen keresztül is. Hiányos, lábszárat nem védő, az előírásoknak nem megfelelő öltözékben sportbírói tevékenységet végezni TILOS! Fürdőruhában vagy hiányos öltözékben sportbírói tevékenységet végezni TILOS!

A rendezvény megkezdését megelőzően az egyes szakterületek vezetői (reszort-felelősök) kötelesek a bírók alkalmasságát ellenőrizni, valamint a hozzájuk beosztott bírót tájékoztatni konkrét feladatukról.

A sportbíró működési ideje alatt csak az őt irányító vezetőknek, illetve a vezetőbíróknak tartozik felelősséggel, csak tőle kaphat utasítást. Minden jelentési kötelezettségét feljűk kell megtennie.

A rendezvény teljes ideje alatt a bíró köteles a beosztásának megfelelően tevékenykedni.

Szabálytalanságra a bíró nem adhat engedélyt a versenyzőnek, az így adott engedély érvénytelen.

3.2 TISZTSÉGVISELŐK ÉS FELADATAIK

A bíróküldés a versenyigazgató személyének kijelölésén keresztül valósul meg. A Bírói Bizottság által összeállított vezetőbírói (versenyigazgatói) listát minden naptári év elején az [Sporttanács](#) hagyja jóvá. Ezt a listát Főtitkári körlevélben és az MNASZ honlapján (www.mnasz.hu) is közzé kell tenni.

Az egyes versenyek versenyigazgatóit a rendező a listán szereplő személyek közül a mindenkori Szabálykönyv alapján kéri fel.

E feladat gyakorlása érdekében az egyes versenyek engedélyezését megelőzően az engedélyezőnek a SBB vezetőjével a versenyigazgató személyét illetően konzultálni kell.

A rendezvény további sportbíróit a takarékosági és alkalmassági szempontokat figyelembe véve, a versenyigazgató választja ki a rendezővel való konzultáció alapján.

Az egyes versenyek kötelező bírói tisztségviselőit, illetve minimális bírói létszámát a szakágak éves alap-versenykiírásainak kell tartalmaznia.

3.2.1 A VERSENYIGAZGATÓ KÖTELESSÉGEI

A versenyigazgató segítőkre támaszkodhat, távolléte idejére ideiglenesen helyettesít jelölhet ki.

Amennyiben a rendezvény több versenyt ölel fel, mindegyik számára külön meg kell nevezni a versenyigazgatót.

A versenyigazgató felelős a rendezvény hivatalos programnak megfelelő, szabályos lebonyolításáért.

Feladatai a következők:

- köteles a rendezvényt megelőző legalább 30. naptól kezdve a rendezővel a kapcsolatot tartani és folyamatosan meggyőződni arról, hogy az előkészítés során a sportszakmai előírások betartásra kerülnek, illetve a szükséges hatósági engedélyek rendelkezésre állnak, ennek keretében a rendezővel közösen véglegesíti és aláírják a sportbírói és biztonsági tervet,
- együttműködve a polgári és nem polgári rendfenntartókkal, akiket a hatóságok előírtak, biztosítani a versenypálya területén a rendet és biztonságot,
- meggyőződni arról, hogy valamennyi sportbíró és eszköze a helyén van (hiány esetén a sportszabályoknak megfelelően dönt a rendezvény folytathatóságát illetően),
- meggyőződni arról, hogy valamennyi sportbírói tevékenységhez a szükséges minősítéssel és igazolvánnyal rendelkezik,
- ellenőrizni és ellenőriztetni a versenyzőket és azok járműveit, megakadályozni, hogy a kizárt, felfüggesztett, vagy eltiltott nevező, versenyző, vagy versenygép olyan versenyen részt vegyen, melyre nincs minősítése, illetve engedélye,
- meggyőződni arról, hogy valamennyi jármű és résztvevő, a programnak megfelelő, megkülönböztető jelzésekkel (rajtszámokkal) legyen ellátva,
- meggyőződni arról, hogy a versenygépeket a benevezett versenyzők vezetik és a versenygépeket megfelelően sorolták-e be,
- a versenygépeket a rajtvonalig felvezetni, ezeket az előírt sorrendben felállítani, megadnia az indítási engedélyt, vagy szükség esetén megadni az indítási jelet,
- a szabályokban lefektetett módon koordinálni a technikai ellenőrök munkáját,
- a sportfelügyelőnek a programváltozásokról javaslatot terjeszteni elő, valamint jelenteni a résztvevők által elkövetett szabálytalanságokat, hibákat, illetve az általuk benyújtott óváásokat,
- átvenni a fellebbezéseket és óváásokat, és azokat haladéktalanul továbbítani a sportfelügyelőkhöz. A döntésekről az érdekelteket értesíteni,
- összegyűjteni az időmérők, adminisztratív és technikai átvevő sportbírók, a ténybírók, a technikai ellenőrök és a pályabírók jegyzőkönyveit, jelentéseit, valamint a végeredmény kiértékeléshez szükséges valamennyi adatot, minden hivatalosan kiadott információt aláírásával igazolni,
- a sportszabályokban előírt eredményeket, hivatalos közleményeket jóváhagyás végett a sportfelügyelők elé terjeszteni,
- mindent előkészíteni, ami a zárójelentés összeállításához szükséges, a rendezővel közösen gondoskodni arról, hogy a sportesemény valamennyi dokumentuma archiválásra kész állapotba kerüljön,

- köteles az eseményről versenyigazgatói jelentést (melléklet szerint), valamint teljes sportbírói listát készíteni, a sportbírók valós értékelésével kiegészítve, és azt az SBB vezetőjének továbbítani; a jelentésből egy példányt a szakágvezető kap (mindkét dokumentum elektronikus formában az MNASZ titkárságán keresztül kerül továbbításra),
- minden, a Szabálykönyvben a megfelelő sportrendezvényekre az itt felsorolt általános szabályokon túl előírt, további feladat végrehajtása.

Az SBB a szakágak minimális bírói létszámainak összeállításában közreműködik. Amennyiben az eseményre rendezvényigazgató (Race director) kerül kijelölésre, úgy az FIA Nemzetközi Sportkódex és az adott verseny/sorozatverseny kiírása szerinti előírásokat kell figyelembe venni, a versenyigazgatónak a rendezvényigazgatóval az ott közölt előírások szerint kell együttműködnie.

3.2.2 RÉSZLEGVEZETŐK

A szakágak sajátosságainak megfelelően nagyobb sportbírói szervezeti egységek munkáját önállóan szervezi, a tevékenységek végzését előkészíti, a területet önállóan, felelősséggel vezeti, beosztásában kizárólag a versenyigazgató irányítása alatt áll, munkájukat az egyes szakági előírásoknak megfelelően csak külön az adott feladatra vonatkozó speciális képzés elvégzése után végezhetik, nevük a megfelelő szakképzés elvégzése után az SBB által közölt listán szerepel.

3.2.3 BÍRÓT IRÁNYÍTÓ SPORTBÍRÓK FELADATAI

Feladatuk, hogy az adott területre beosztott bírók tevékenységét közvetlenül irányítsák és ellenőrizzék,

- a beosztott bírók munkájáról, tevékenységéről a vezetőbíróat tájékoztassák,
- az adott versenyre vonatkozó biztonsági tervben név szerint szerepelnek.

3.2.4 AZ IDŐMÉRŐK, ÉRTÉKELŐK FELADATAI

A versenyigazgató által jelzett időpontban jelentkezniük kell vezetőjüknel, aki a számukra szükséges útmutatásokat megadja,

- megadják az indítási jelet, ha a verseny vezetőjétől erre megbízásuk van,
- az időméréshez csak az ASN által engedélyezett, időmérő eszközt szabad alkalmazniuk, az engedélyezett eszközök listáját az SBB minden év elején közzéteszi,
- valamennyi versenyzőnek az adott pálya, vagy pályaszakasz teljesítéséhez fel-használt idejét kell mérniük,
- az értékelési programokat, dokumentumokat, valamint az időmérő jegyzőkönyvet saját felelősségükre kell vezetniük, illetve összeállítaniuk, és valamennyi szükséges kiegészítéssel ellátva - a versenyigazgatónak, rekordkísérlet esetén közvetlenül az ASN-nek - megküldeni,
- az eredeti időmérő jegyzőkönyveket a versenyigazgatónak adják át,
- az időket és az eredményeket csak a sportfelügyelőkkel vagy a versenyigazgatóval, illetve közvetlen vezetőjükkel közölhetik, hacsak más utasítást nem kaptak,
- munkájukat az értékelésvezető, vagy az időmérők vezetőjének irányítása alatt végzik, aki az általuk kiadott adatokat aláírásával igazolja,
- kötelesek az értékelés során az adott szakági előírásoknak megfelelő eredménylistákat készíteni és azt a versenyigazgatónak továbbítani,

- munkájukat az egyes szakági előírásoknak megfelelően csak külön az adott feladatra vonatkozó speciális képzés elvégzése után végezhetik, a sikeres képzést követően az időmérők részére az SBB időmérő (timekeeper) licencet állít ki (a névsor a megfelelő szakképzés elvégzése után az SBB által közölt listán szerepel).

3.2.5 AZ ADMINISZTRATÍV ÁTVEVŐK KÖTELESSÉGEI

Feladatukat képezi:

- a versenyzők és vezetők okmányaira (jogosítványok, verseny-vezetői igazolványok, biztosítási okmányok, stb.) vonatkozó ellenőrzések elvégzése,
- tevékenységük eredményét csak a verseny vezetőbírójának adhatják meg minden közvetítő kizárásával,
- saját felelősségükre készítik a jegyzőkönyvet, és aláírva a vezetőbírónak továbbítják.

3.2.6 A DEPÓ (BOX) SPORTBÍRÓK FELADATAI

Feladatuk, hogy ellenőrizzenek a depóban (boxokban) minden olyan tevékenységet, amelynek a versenygépeknek verseny alatti ellátásához tartoznak, valamint felügyelnek a versenykiírás rendelkezéseinek betartására.

Munkájukat a depó (box) vezető irányítása alatt végzik, vagy közvetlenül a verseny vezetőbírója alá vannak rendelve. Azonnal kötelesek jelenteni bármely versenyző, vagy csapathoz tartozó személy vétségét.

Minden verseny végén munkájukról szóban vagy írásban, a kapott utasítás szerint be kell számolniuk.

3.2.7 A PÁLYABÍRÓK ÉS JELZÉSADÓK FELADATAI

Kötelesek a pályaszakasz részükre kijelölt helyén tartózkodni, amelyet a verseny vezetőbírója vagy a rendezőbizottság a verseny vezetőbírójának jóváhagyásával jelölt ki. A rendezvény kezdetétől valamennyien a pályabírók vezetője alá tartoznak, és ezeknek azonnal, minden rendelkezésre álló eszközzel (távbeszélő, rádió, jel, futár stb.) valamennyi balesetet vagy fontos és rendkívüli eseményt jelenteniük kell, amely az ellenőrzésük alá tartozó pályaszakaszon bekövetkezett.

A jelzésadók a jelzőzászlókkal adandó jelzésadással vannak megbízva. A jelzésadói tevékenységet a pályabírók is elláthatják.

A zászlókezelőknek, vagyis jelzésadóknak a pálya mentén úgy kell elhelyezkedniük, hogy a versenyzők őket akkor is jól láthassák, ha zászlókkal nem jeleznek, mert ez jelenti a versenyzők számára azt a biztonságérzetet, hogy a pálya teljes hosszában kellő ellenőrzés alatt áll.

(Célszerű a zászlókezelőket a ruházatukon viselhető, nagyméretű, feltűnő jelzéssel ellátni.)

A pályabírók minden verseny végén az általuk észlelt eseményekről írásbeli tájékoztatást adnak a pályabírók vezetőjének.

A verseny alatt, amennyiben a verseny vezetőbírójától más utasítást nem kapnak, a pályabírók az ellenőrzési pontjaikon áthaladó versenyzők sorrendjét rögzítik, mégpedig körpályás versenyen körönként.

Ezt a dokumentumot a verseny végén a verseny vezetőbírójának átadják.

3.2.8 EGYÉB BÍRÓI FELADATOK

Rajtbírók

A rendezőbizottság az indítás ellenőrzéséhez egy vagy több sportbíró is alkalmazhat. Ezek a sportbírók a verseny vezetőbírójának azonnal, az erre előírt módon írásban jelenteni kötelesek az általuk megállapított hibás rajtot.

Célbírók

Megállapítják a befutók célvonalon való áthaladásának sorrendjét, szükség esetén a versenyzők részére a befutást (leintéssel) jelzik.

Ténybírók

Olyan versenyeken, ahol el kell dönteni, hogy a versenyző érintett vagy áthaladt egy meghatározott vonalon vagy versenykiírásban rögzített hasonló jellegű feltételek végrehajtásának megállapítására - egy vagy több ilyen tény megállapítására - ténybírókat kell kijelölni. A bírók kifejezetten csak a bekövetkezett eseményeket rögzíthetik, feltételezéseket nem jegyzőkönyvvezhetnek, illetve következtetéseket nem vonhatnak le.

Ellenőrző bírók

Külön ellenőrző bírókat lehet kijelölni a versenyzőknek a versenypályán történő szabályos magatartásának ellenőrzésére vonatkozóan. Ezen bírók közvetlenül a versenyigazgató hatáskörébe tartoznak, jelentéseiket közvetlenül a versenyigazgatónak tartoznak megtenni, aki a jelentéseket a Felügyelő Testület felé továbbítja. Szakági előírás szerint ezen bírók külön listáról kerülnek kiválasztásra.

Rajter

A rendezvénynek megfelelő indítási szabályok szerint a versenyzők részére a rajtjelet adja meg.

Körmutató, körszámlálók

Körpályás versenyeken a rajttól és az első versenyzőtől kezdődően, a hátralévő körök számát mutatja.

A körszámlálók a verseny rajtjától kezdődően folyamatosan regisztrálják a rajtvonalon áthaladó versenyzők rajtszámát és az áthaladás sorrendjét.

Felállási helyük: a rajtvonal.

Előnyszámítók kötelességei

Az előnyszámítóknak (handicap számítók) a nevezés lezárása után az előnyöket a kiírás rendelkezései szerint meg kell határozni. Nem szabad megfedkezniük arról, hogy az előnyt egy előző verseny eredménye alapján esetleg meg kell változtatni és ezt az előnyt kell megadni.

Segítők

Nem önálló bírói feladatokra, vagy rendezői teendők kíségetésére egyéb közreműködők is kinevezhetők, akik gyakorló bírók is lehetnek.

Minden bíróhoz segítő is kijelölhető, aki a bírónak munkájában segít, vagy szükség esetén ideiglenesen helyettesíti őket. A végleges bírói döntést, vagy megállapítást csak a bírók hozhatnak. A segítő nem minősül bírónak.

3.2.9 TECHNIKAI ELLENŐRÖK

A technikai ellenőrök nyilvántartását, működési szabályaik meghatározását, versenyekre történő kijelölésüket a Technikai Bizottság végzi külön szabályzat szerint.

3.2.10 A BÍRÓI TÉNYKEDÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK

Filmkamerák, fényképezőgépek

A bírói döntések megkönnyítésére fényképezőgép, vagy egyéb készülék alkalmazása csak akkor megengedett, ha a készülék a verseny rendezőségének hivatalos ellenőrzése alatt áll. Egyéb filmező vagy fényképező készülékkel, vagy hasonlókkal készített felvételeket nem lehet figyelembe venni.

Amennyiben a fent nevezett készüléket hivatalosan használják, a bírók csak így nyert felvételek kiértékelése után hozhatják meg döntéseiket.

Óvások

A célbírók és ténybírók olyan jelentése ellen, amelyet a beosztásukban hoztak, nincs helye óvásnak.

Az ezek alapján hozott döntéseknél figyelembe kell venni olyan egyéb eseményeket is, amelyek a verseny alatt a pálya bármely pontján történtek.

Ugyancsak nincs helye óvásnak az időmérés ellen.

Tévedések

Ha egy bíró úgy véli, hogy tévedett, a helyesbítési javaslatát a vezetőbírónak terjeszti elő.

Mérlegelendő körülmények

A versenykiírásnak tartalmaznia kell azt, hogy az ellenőrző bírók milyen körülményeket kötelesek figyelembe venni jelentésük megtételénél. Ezeket az ellenőrző bírókat a hivatalos programban név szerint fel kell sorolni.

Jegyzőkönyvek

Minden bírónak a saját tevékenységéről folyamatosan jegyzőkönyvet kell készíteni, és azt reszortfelelős vezetőjének át kell adni. A jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell minden olyan lényeges részletet (idő, hely, esemény és körülményei, szükség szerint rajz, ábra), amely alapján megalapozott sportszakmai döntés hozható.

3.2.11 GYORSASÁGI, SPECIÁL ÉS SZELEKTÍV SZAKASZOK VEZETŐBÍRÓJÁNAK KÖTELESSÉGEI

- tartózkodási helye a rajthely,
- személyesen felel az adott szakaszon a verseny, sportszerű és biztonságos lebonyolításáért,
- eligazítja a szakasz hozzá beosztott személyzetét,
- ellenőrzi a hírcapcsolat és a mentő gépkocsik meglétét, elhelyezkedését,
- az FIA „H” függelékben foglaltaknak megfelelően együttműködik a szakasz Biztonsági Felelősével,
- ellenőrzi a rajt, cél és stop állomás biztonságos települését, a jelzőablák szabályszerű elhelyezését,
- biztosítja az illetékeseknek, a pályára hajtás lehetőségét,
- a verseny végén engedélyt ad az állomások zárására,

- összegyűjti a szakasz rajt, cél és stop helyeinek időmérő lapjait, jegyzőkönyveit (záró kocsik hiányában gondoskodik a kijelölt helyre juttatásukról),
- jelentést készít a verseny lefutásáról értékeli a sportbírók munkáját.
- munkáját az egyes szakági előírásoknak megfelelően csak külön az adott feladatra vonatkozó speciális képzés elvégzése után végezheti, (a nevek a megfelelő szakképzés elvégzése után az SBB által közölt listán szerepelnek)

3.3. TEVÉKENYSÉGEK A VERSENYPÁLYÁKON

a) **Körpályás versenyek**

A pályabejárás, a pályalicenc kiadás szabályait az egyes szakágak határozzák meg. A bírónak, de különösen a versenyigazgatónak ezen szabályokat különös figyelemmel kell betartani.

b) **Nem körpályás versenyek**

A gyorsasági, speciál és szelektív szakaszokon a bírónak a sportszabályok előírásain túl az FIA H függelék vonatkozó szabályait is figyelembe kell venniük. A hatáskörükbe tartozó intézkedések meghozatalán túl a tudomásukra jutott problémákat a sportbírók kötelesek a feletteseiknek haladéktalanul jelenteni.

3.4 RALLYE VERSENYEK SPORTBÍRÓI ZÁRÓ KOCSIJA

A kocsiban utazó sportbíró kötelességei (vezető sportbíró vagy személyes megbízottja):

- a verseny mezőnye előtt általában egy órával a sportbírói záró kocsival végighalad az útvonalon, ellenőrzi az egyes állomások szabályszerű felállítását,
- ellenőrzi, hogy a felállítási pontokon a sportbírók helyüket elfoglalták-e, és a magával vitt menetlevél mintát a megfelelő helyen velük igazoltatja,
- hivatalos órájához egyeztetni az állomások óráját (lehetőleg tartalék órákat is vigyen magával),
- kiosztja az esetlegesen utólagosan sokszorosított dokumentumokat (hivatalos rajtlista, végrehajtási utasítások, stb.),
- rendellenesség észlelése (hibás települési állomás, személy és eszköz hiány, stb) esetén intézkedik.

3.5 KÖRPÁLYÁS VERSENYEK VERSENYIRÁNYÍTÁSI HELYE ÉS A PÁLYAELENŐRI POSZTOK

A versenyirányítási hely a verseny ellenőrzésének és irányításának központja. A versenyigazgatót, vagy vezetőbírókat és segítőit minden olyan berendezéssel el kell itt látni, melyek szükségesek ahhoz, hogy ezeket a feladataikat megfelelő körülmények között végezhessék.

A pályának és közvetlen környezetének felügyelete pályaellenőri posztok segítségével történik. Ezeknek a pálya mellett lévő posztoknak legegyszerűbb formájukban is megfelelő méretű, rögzített területnek kell lenni, amely mind a személyzetnek, mind a felszerelésnek védelmet nyújt a versenyautókkal és az időjárással szemben.

A körpályás rendezvényeken a bírók elhelyezkedésére és tevékenységére vonatkozó előírásokat az FIA H függeléke tartalmazza. A sportbíróknak ezen előírásokat tevékenységük során be kell tartaniuk és tartatniuk.

3.6 SPECIÁLIS ESETEK

3.6.1 ÁLLOMÁS TELEPÜLÉS

Rallye, terep-rallye versenyek időellenőrző állomásainak, illetve gyorsasági, speciál és szelektív szakaszainak telepítését a rendező által kiadott rajz, vagy itiner alapján kell elvégezni.

Az állomásoknak eltérő utasítástól eltekintve az első versenyző várható érkezése előtt egy órával kell megkezdeniük működésüket.

A település helyességét a sportbírói záró kocsi személyzete ellenőrzi.

A telepített helyet az állomás személyzete vis major esetét kivéve, nem hagyhatja el, ideértendő a kihelyezett jelzőtáblák is. Ennek érdekében sem az állomás, sem annak táblái a verseny időtartama alatt eredeti helyükről nem mozdíthatók el. A vis major esetekben a szakági sportszabályok szerint kell eljárni, de az esetet jegyzőkönyvezni kell.

3.6.2 PARC FERMÉ

A Parc Fermé olyan zárt parkoló terület, amely úgy a versenyzők, mind a közönség elől el van zárva és az első jármű beállításától az utolsó versenygép kiállításáig tűzrendészeti és közbiztonsági szempontból megfelelő felügyelettel van ellátva.

A Parc Fermé területén a versenyzők számára az idegen segítség igénybevétele tilos. Minden esetben az adott szakág kiírásában szereplő előírások szerint kell eljárni. Az itt feladatot ellátó sportbírók feladata annak biztosítása, hogy a Parc Fermé területén illetéktelenek ne tartózkodjanak. A Parc Fermé területére vonatkozóan csak a technikai bizottság illetékes vezetője vagy a versenyigazgató adhat utasítást.

3.7 MAGATARTÁS A VERSENYPÁLYÁN

A versenyzők kötelesek a sportszabályok szerinti magatartást tanúsítani. A sportbírók kötelessége a versenyt megelőzően a vonatkozó sportszabályok tanulmányozása annak érdekében, hogy az esetleges szabálytalanságok tényét fel tudják ismerni, illetve jelenteni tudják. Külön kiemelten ismerniük kell az FIA "L": magatartás a versenypályán című fejezetének tartalmát.

3.8 JELENTÉSEK ADÁSA

Pályabírók, jelzésadók, ténybírók ilyen tevékenységükben döntést nem hozhatnak. Feladatuk, hogy a verseny vezetőségének olyan jelentést adjanak az észlelt eseményekről, amely alapján egyértelműen döntést lehet hozni.

IV. Sportbírók nyilvántartása, minősítése, értékelése, területi csoportok működése

Az MNASZ sportbíróinak azonosítására az adott évre érvényes azonosító kártya szolgál.

Az azonosító kártyát az SBB bocsátja ki. Az azonosító kártya tartalmazza a sportbíró fényképét, valamint egyéb azonosító adatait.

Az új sportbírói képzés az 1. számú mellékletben szereplő Oktatási Szabályzatban foglaltak alapján történik.

A sportbíróknak tevékenységük idejére rendelkezniük kell balesetbiztosítással.

4.1 NYILVÁNTARTÁS

A sportbírók nyilvántartását az SBB vezeti. (a bíró első sikeres vizsgájának évét, tevékenységének minősítését is tartalmazza.) Egy évnél több megszakítás esetén a nyilvántartásban szereplő évet az SBB a különbözeti vizsgát követően egyedileg határozza meg. Ez lehet a bíró eredeti, korábbi vizsgájának éve, vagy a különbözeti vizsga éve.

A SBB nyilvántartást vezet a sportbírókról, mely adatait folyamatosan karban tart.

A területi sportbírói csoportok külön nyilvántartást vezethetnek a területükhöz tartozó sportbírókról.

A pontos nyilvántartás vezetése érdekében minden sportbírónak a személyi adataiban történt változásokat a SBB honlapján naprakészen kell vezetnie.

A sportbíró azonosítására szolgáló személyes eszközei:

- egyedi számmal ellátott sportbírói mellény,
- Sportbírói Licenc

4.1.1 JELENTKEZÉS ÉS BEOSZTÁS VERSENYEKRE

A versenyekre, a megfelelő jogosultságok megléte esetén, a www.sportbiro.hu web oldalon kell jelentkezni. A jelentkezések lezárása után a jelentkezők közül a versenyre való beosztást az adott verseny versenyigazgatója készíti el.

A nyilvántartásba, a sportbírók részére csak azok a versenyek kerülnek bejegyzésre, amelyekre a fenti honlapon jelentkeztek, és a versenyigazgatói jelentésben szerepel a nevük és a versenyen végzett munkájuk minősítése.

Ez a nyilvántartás képezi a következő évi igazolvány kiadások elbírálását.

4.2 MINŐSÍTÉS

1. gyakorló
2. általános
3. részlegvezető
4. versenyigazgató sportbíró

4.2.1 GYAKORLÓ SPORTBÍRÓK

Az első sikeres vizsgájukon túljutott sporttársak gyakorló bírói minősítést kapnak. Szakági megkülönböztetés nélkül tevékenykedhetnek. A gyakorló bíró végleges bírói igazolványt csak az alapvizsgáló évét követő két naptári év után kaphat, amennyiben valamely verseny vezetőbírója azt javasolja és az SBB jóváhagyja, kivéve az Év Gyakorlóbírója díj tulajdonosa. A két évet követően a gyakorló igazolványra való jogosultság megszűnik. Bármilyen, bírót irányító funkciót nem tölthetnek be. Irányíthatnak közreműködőt és segítőt (nem sportbírói beosztásúakat) Költségtérítésük az alapóradíj 80 %-a.

4.2.2 ÁLTALÁNOS SPORTBÍRÓ

Feladatuk többféle lehet: időmérő, értékelő, adminisztratív átvevő, pályabíró, jelzésadó, egyéb bírói munka. Tevékenységük a Sportbírói Kódex 3.2.4., 3.2.5., 3.2.6., 3.2.7., és a 3.2.8 pontokban tételesen szabályozott.

Előmenetelük során (szakáganként érteve) részlegvezetői feladatokat kaphatnak a versenyigazgatók javaslatára. Hibás működés esetén (versenyigazgatói jelentés alapján készült minősítés) az SBB etikai és vizsgáló albizottsága a 4.3.1 pontban rögzítettek szerint dönthet.

Költségtérítési díjuk az MNASZ Díjtáblázata szerinti alapórabér.

4.2.3 RÉSZLEGVEZETŐ SPORTBÍRÓ

Feladatuk:

- a szakágak sajátosságainak megfelelően nagyobb sportbírói szervezeti egységek munkáját önállóan szervezi, a tevékenységek végzését előkészíti, a területet önállóan, felelősséggel vezeti,
- beosztásában kizárólag a versenyigazgató irányítása alatt áll,
- munkájukat az egyes szakági előírásoknak megfelelően csak külön az adott feladatra vonatkozó speciális képzés elvégzése után végezhetik.

Beosztásuk lehet: időmérés és értékelésvezető, pályabírók vezetője, versenyigazgató-helyettes, gyorsasági és szelektív szakasz vezetőbíró (RA, TR).

Részlegvezetői feladatokat ellátó sportbírók listáját a versenyigazgatók vagy a pályabírók vezetőjének javaslatára az SBB vezetősége hagyja jóvá. Előmenetelre 3 éves általános sportbírói (megfelelő vagy kiemelkedő) működés esetén az adott szakágban van lehetőség.

Költségtérítésük az alapóradíj 100 %-os pótdíjával emelt térítési díj.

4.2.4 VERSENYIGAZGATÓ SPORTBÍRÓ

Feladatukat a Sportbírói Kódex 3.2.1. pontja tartalmazza. A versenyek befejezése után 1 héten belül, rendkívüli esemény esetén 24 órán belül a versenyigazgatói jelentést a titkárságra, vagy az SBB vezetőnek köteles leadni (elektronikusan), melyben többek között a sportbírók működését is minősíti.

Névsorukat a SBB vezetőjének javaslatára az [Sporttanács](#) hagyja jóvá.

Költségtérítésük az alapóradíj 200%-os pótdíjával emelt térítési díj.

4.3 ÉRTÉKELÉS

1. év közben
2. év végén

4.3.1 ÉV KÖZBEN

Az év közbeni értékelésnek két módja van:

a., a versenyigazgatói jelentés alapján,

b., a felügyelő testületi, rendezői írásos észrevételek alapján.

a., A bírók működésének kontrollálásaként a versenyigazgató a versenyt követően minden beosztott sportbíró listán rögzíteni köteles. A listán 1-5-ig értékelést kell adnia az alábbiak szerint:

- 1 – nem felelt meg
- 2 –rossz
- 3 –megfelelt
- 4 – jó
- 5 – kiváló.

A 3-as értékeléstől eltérő minősítést indokolni kell!

1-es - nem felelt meg, amennyiben a bíró a munkája során vétséget követett el, feladatát nem látta el szabályszerűen. (A szabályszerűség fogalmába minden a „Sportbírói Kódex”-ben rögzített feladat beletartozik.)

Az így elkészült lista kizárólag az SBB belső használatú anyaga. Az 1-es minősítést kapott sporttársakkal szemben az MNASZ Fegyelmi Szabályzatának 11. § (4) bekezdése alapján az Etikai és Vizsgáló Albizottság elnöke fegyelmi eljárást kezdeményez

Az MNASZ Fegyelmi szabályzatával és az ide vonatkozó jogszabályokkal összhangban a Sportbírói Bizottság Etikai és Vizsgáló Albizottságának eljárása az alábbi eredménnyel zárulhat:

- Az eljárást fegyelmi vétség hiányában megszünteti,
- Megállapítja a fegyelmi vétséget, mely alapján a sportbíróra büntetésként szóbeli figyelmeztetés,
- írásbeli megrovás,
- a Szövetség által adott kedvezmények legfeljebb egy évi időtartamra történő megvonása (csökkentése, visszasorolás),
- súlyosabb esetben az Albizottság az esemény kivizsgálását az MNASZ Fegyelmi Bizottságának továbbadhatja.

E büntetések kiszabásának feltételeit, illetve az eljárás szabályait az MNASZ Fegyelmi szabályzata határozza meg.

Az Etikai és Vizsgáló Albizottság elnökének határozatában a sporttársat egy évet elérő időtartamra eltiltotta a sportszakmai tevékenység végzésétől, a sporttárs akkor kaphat ismételten sportbírói igazolványt, ha az új bírói tanfolyamot elvégzi, és minden szakágra kiterjedő (70 kérdéses) sikeres vizsgát tett.

Egy adott rendezvényen a versenyigazgatónak (rendezői, szakágvezetői javaslatra is) jogában áll az adott versenyre vonatkozóan egy sportbíró tevékenységét időlegesen, vagy véglegesen felfüggeszteni. A munkáját ilyen módon befejező sportbíró csak a tényleges tevékenységi időre vonatkozóan kaphat díjazást, és a versenyigazgató köteles a sportbíró munkáját „1” minősítéssel ellátni. A felfüggesztésről a versenyigazgatónak az eseményről szóló jelentésében ki kell térnie. Minden ilyen esetet a jelentés alapján az SBB-nek az egyéb vétségekre vonatkozó szabályok szerint ki kell vizsgálnia.

b., A sportbírók vétség esetén történő felelősségre vonását az adott rendezvény versenyigazgatóján kívül a felügyelő testület, illetve a rendezőbizottság vezetője is kezdeményezheti az SBB-hez címzetten.

4.3.2 ÉV VÉGÉN

Év végi értékelésnél a SBB áttekinti az éves etikai és vizsgáló albizottság által meghozott határozatokat, áttekinti a versenyigazgatói jelentéseket és elvégzi a minősítési átsorolásokat, illetve előkészíti az [Sporttanács](#) elé terjesztendő versenyigazgatói névsort.

4.3.3 TERÜLETI CSOPORTOK MŰKÖDÉSE, TERÜLETI ÖSSZEKÖTŐK

A területi összekötőket az SBB jelöli ki, az adott terület sportbíróinak többségi javaslata alapján, a területi képviselőt az SBB saját hatáskörében, vagy az adott terület sportbíróinak többségi javaslata alapján hívhatja vissza, ebben az esetben az új képviselő jelölése a fentiek szerint történik.

A területi képviselő tevékenysége során koordinálja a saját területén működő sportbírók munkáját, összhangban és egyeztetve az SBB-vel, képviseli a területéhez tartozó sportbírókat az SBB felé, valamint közvetíti az SBB tevékenységét a terület sportbírói felé, ezt a tevékenységét az SBB területekért felelős tagjával való kapcsolattartás útján végzi.

A területi képviselő külön felhatalmazás illetve megbízás nélkül nem képviselheti az SBB-t külső személlyel vagy szervezettel szemben.

A területi képviselőnek jogában áll, előzetes jelzés után, az SBB ülésein részt venni.

V. VERSENYZŐI SZABÁLYISMERETI VIZSGÁK

A versenyzők szabályismereti vizsgáztatásának rendjét a szakágak határozzák meg.

Jóváhagyta az MNASZ [Sporttanácsa](#), 2014. július 23-án.

Melléletek:

1. számú melléklet:

Oktatási és képzési szabályzat

A Sportbírói Bizottság az oktatási és képzési tevékenységét az alábbi módokon végzi:

- új sportbírók képzése, vizsgáztatása
- új közreműködők képzése, vizsgáztatása
- vizsgával rendelkező sportbírók továbbképzése, tudásszint ellenőrzése, tréningek
- vizsgával rendelkező közreműködők továbbképzése, tudásszint ellenőrzése, tréningek
- versenyigazgatói konzultáció, tovább képzés
- részleg vezetők, időmérők tovább képzése

1. Új bíró képzés

- 1.1. Az új bírók képzésére szolgáló tanfolyamok minden évben Sportbírói Bizottság szervezésében és engedélyével indulhatnak. A tanfolyamokra jelentkezni kizárólag az Sportbírói Bizottság weboldalán (www.sportbiro.hu) az ott kért adatok hiánytalan megadása után lehet.
- 1.2. A tanfolyamokon való részvétel feltétele a tanfolyami vizsga napjáig betöltött 18. életév, valamint megszerzett középfokú végzettség, melyet az első tanfolyami napon a megszerzett bizonyítvány fénymásolatának leadásával igazolni kell. Egyedi elbírálás alapján az SBB adhat ezen feltétel alól felmentést.
- 1.3. Az SBB ellenőrizheti a jelentkezők etikai alkalmasságát, és indokolt esetben megtagadhatja a tanfolyamon való részvételt, illetve az igazolvány kiadását.
- 1.4. A Sportbírói Bizottság Budapesten és – a felmerült igények alapján – más városokban szervez új sportbíró tanfolyamo(ka)t. Az igényeket a Sportbírói Bizottság területi képviselői mérik fel mindenév decemberében. A felmerült igények alapján a területi képviselő egyeztet a Sportbírói Bizottság oktatásszervezési felelősével és a Sportbírói Bizottság vezetőjével, akik a területi képviselővel közösen döntenek a tanfolyamok szervezéséről.
- 1.5. A tanfolyam 4 előadási napból és egy záróvizsgából áll. A záróvizsga napján – a vizsgát megelőzően – egy konzultációt kell tartani.
- 1.6. Az tanfolyam és az azt záró vizsga megtartásának személyi és tárgyi feltételeit jelen oktatási szabályzat 6. - 9. pontja tartalmazza.
- 1.7. A hallgatónak maximum egy tanfolyami napról van lehetősége távol maradni. Ennél hosszabb távolmaradás esetén a hallgató csak akkor bocsátható vizsgára, ha írásban méltányossági kérelmet nyújtott be a Sportbírói Bizottság felé, és a méltányossági kérelmet a Sportbírói Bizottság elfogadta, és a hallgató vizsgára bocsáthatóságáról határozott.
- 1.8. A tanfolyam díja csak abban az esetben téríthető vissza, ha a tanfolyam az SBB vagy egy meghatalmazottja hibájából elmarad. Amennyiben a tanfolyam sikeres befejezése a hallgató hibájából hiúsul meg, úgy a tanfolyam díja nem téríthető vissza.

- 1.9. Sikertelen vizsgát követően egy díjmentes és egy költségtérítéses pótvizsga lehetőség áll a vizsgázó rendelkezésére, a vizsgáztatók által megjelölt helyszínen és időpontban. A második sikertelen pótvizsga után a hallgatónak meg kell ismételnie a tanfolyamot. A pótvizsga díja azonos mértékű az MNASZ díjtételeiben szereplő éves sportbírói továbbképzés díjával.
- 1.10. Az új bíró képzés aktuális díjait az MNASZ díjtáblázata tartalmazza.
- 1.11. A sikeres vizsga után az igazolványt és a mellényt azonnal megkapják a sportbírók.

2. Közreműködői képzés

- 2.1. A közreműködői képzés célja olyan személyek képzése, akik nem sportbírói feladatokat látnak el, de közvetlenül részt vesznek a rendezvények sportszakmai lebonyolításában. A képzés során a hallgatókat alapszintű szakági és általános szabályismeretekkel illetve biztonsági ismeretekkel kell ellátni.
- 2.2. A képzés során egy előadáson egyszerre több szakágra is érvényes igazolvány szerezhető, ám a képzés anyagát úgy kell összeállítani, hogy a hasonló szakágak (pl. rallye – terep-rallye) kerüljenek képzése.
- 2.3. A képzés részei:
- Pályabiztonsági kérdések oktatása
 - gyakorlati rádiózás oktatása
 - alapvető sportszakmai szabályok ismertetése
- 2.4. A képzés időtartama: 1 oktatási nap
- 2.5. A képzés személyi és tárgyi feltételeit jelen oktatási szabályzat 6. - 9. pontja tartalmazza.
- 2.6. A közreműködők éves továbbképzése nem különül el az első képzéstől.
- 2.7. A közreműködői képzés az Sportbírói Bizottság által összeállított tesztlapos vizsga 66%-os teljesítése után tekinthető eredményesnek.
- 2.8. A közreműködői képzés és az igazolvány kiváltásának a díja: a mindenkori sportbírói igazolvány díjának 50%-a. A közreműködői igazolvány kiváltásának feltétele az éves balesetbiztosítás megkötése, melynek díja az MNASZ díjtáblázatában szereplő díj.
- 2.9. Alkalmazhatóság: A közreműködői igazolvánnyal rendelkező személyek olyan feladatokat nem láthatnak el, amelyet az adott szakág éves alapkiírása vagy más szabály sportbírói végzettséghez köt. A közreműködő igazolvány tulajdonosa minden olyan pozícióra alkalmazható – akár önállóan is – amely nem sportbírói tevékenység, de kapcsolódik a rendezvény sportszakmai lebonyolításához. A közreműködő(k) és a sportbíró(k) egy helyszínen egymással alá-, fölérendelt viszonyban is dolgozhatnak, ám ebben az esetben a közreműködő nem lehet a sportbíró felettese. (Pl.: rallye lassítók, rádiós pontok, rallycross, autocross: posztokon lévő segítők)

- 2.10. Az a közreműködő, aki 3 évig, évente legalább 2 versenyen beosztást nyert, kedvezményes térítési díj ellenében (50%) végezhet el új sportbíró tanfolyamot.
- 2.11. A közreműködői igazolvánnyal rendelkező személyekre a Sportbírói Bizottság honlapjával kapcsolatos előírások (regisztráció, jelentkezési rendszer, stb.) nem alkalmazandóak, a közreműködők a sportbírói kollégiumban alkalmazott pontrendszerben nem gyűjtenek pontokat.
- 2.12. A sportbírók visszaminősülése is lehetséges közreműködővé, a sportbíró írásos kérésére, amelyet a területi képviselője útján, vagy közvetlenül az Sportbírói Bizottsághoz kell benyújtania. Ebben az esetben a képzésen kötelező részt venni, azonban díjmentes.
- 2.13. A sportbíróként korábban megszerzett pontok nem vesznek el, viszont további pontgyűjtésre nincs lehetőség abban az időszakban, amikor az adott személy közreműködői igazolvánnyal rendelkezik. Abban az esetben, ha a pontok elévülésének idején belül a közreműködő újra sportbíróvá szeretne válni, akkor a korábban megszerzett pontjait – azok elévülésének idejéig – viheti tovább.

3. Sportbírók éves (megújító) továbbképzése

A képzés célja: a sportbírói ismereteinek karbantartása.

Az éves szakági továbbképzéseket az Sportbírói Bizottság szervezi.

- 3.1. Az igazolvány első kiváltását követően a sportbírónak csak azon az éves szakági továbbképzésen kell részt vennie, amely szakágban az adott év során dolgozni szeretne.
- 3.2. A sportbírói igazolvány kiváltásának feltétele a tárgyévben legalább egy szakági továbbképzésen részvétel.
- 3.3. A képzés személyi és tárgyi feltételeit jelen oktatási szabályzat 6. - 9. pontja tartalmazza.
- 3.4. A képzésre a Sportbírói Bizottság honlapján kell jelentkezni, legkésőbb a képzést megelőző 168 órával. Abban az esetben, ha a képzés helyszíne indokolja a képzésre jelentkezésnél létszámkorlát írható elő. Ebben az esetben a képzésre jelentkezés időbeli sorrendje a mérvadó. Azok a személyek, akik a képzés létszámkerete alapján nem vehetnek részt a képzésen, várólistára kerülnek. A várólistán szereplő személyek akkor vehetnek részt a képzésen, ha a képzésre jelentkezett – létszámkereten belüli személy – nem jelent meg a képzés helyszínén.
- 3.5. Az éves szakági továbbképzés az alábbi részekből áll:
 - minimum 60 perc előadás,
 - 30 perc vizsga.

- 3.6. Az előadás anyaga Sportbírói Bizottság által az adott évre központilag kialakított és elfogadott anyag. Az oktatási anyagnak tartalmaznia kell:
- Legalább 25%-ban a versenyzők, a sportbírók és a nézők biztonságára vonatkozó ismereteket illetve kockázatkezelési ismereteket,
 - Elméleti ismereteket – különös tekintettel az esetleges szabálmódosításokra – illetve
 - Gyakorlati részt, mely során fényképeken és videókon különböző élethelyzeteket kell kielemezni az azokra adott helyes és helytelen reakciókkal együtt.
- 3.7. A vizsga során tesztlapot kell kitölteni, melyben minimum 30 kérdésnek kell szerepelni. A sikeres teljesítés feltétele a kérdések minimum 75 %-ára történő helyes válaszadás.
- 3.8. A vizsgakérdések a Sportbírói Bizottság által elfogadott kérdéssorból véletlenszerűen az oktatást végzőnek kerül összeállításra.
- 3.9. A Sportbírói Bizottságnak, illetve annak oktatásszervezési felelősének a tárgyévét megelőző december 20-ig egy előzetes oktatási naptárat kell készítenie.
- 3.10. A továbbképzés illetve az igazolvány kiváltásának díját az MNASZ mindenkori díjtáblázata tartalmazza.
- 3.11. A továbbképzés és az igazolvány kiváltásának díját, valamint a balesetbiztosítás díját azok az éves továbbképzésen kell megfizetni, ahol a sportbíró tárgyévben első alkalommal vesz részt. A díj megfizetése nélkül a tesztlap kitöltése nem lehetséges.
- 3.12. A tesztlapok kiértékelésére a továbbképzés helyszínén, és annak időpontjában kerül sor.
- 3.13. A továbbképzés és a vizsga sikeres teljesítése esetén az igazolvány a továbbképzést követően átadásra kerül
- 3.14. Sikertelen továbbképzés után az igazolvány a pótvizsgáig az adminisztrátornál kerül megőrzésre, annak átvétele a sikeres tesztlap kitöltéséig nem lehetséges.

4. Versenyigazgató képzés

- 4.1. A Sportbírói Bizottság a szakágakkal történő egyeztetés után minden év elején felterjeszti az [Sporttanács](#) felé jóváhagyásra az összeállított versenyigazgatói névsort.
- 4.2. A névsorban szereplő versenyigazgatók részére a Sportbírói Bizottság, az év elején, az első verseny előtt továbbképzést tart, melynek célja, az egységes vezetői szemlélet kialakítása, az adminisztrációs kötelek ismertetése.
- 4.3. A versenyigazgatóknak ezen a képzésen kötelező részt venni. A részvétel hiányában a Sportbírói Bizottság kezdeményezi az adott személy törlését a versenyigazgatói névsorból.

- 4.4. A továbbképzésen részvétel alól – írásos méltányossági kérelemre – a Sportbírói Bizottság átmeneti felmentést adhat, ám ebben a képzést egy előre egyeztetett helyen be kell pótolni. A képzés pótlásáig a sportbíró versenyigazgatói beosztásban nem szerepelhet versenyen.

5. Részlegvezetők (megújító) továbbképzése

- 5.1. A Sportbírói Bizottság által összeállított és jóváhagyott részlegvezetői listán szereplő személyek részére minden év elején, az első versenyt megelőzően továbbképzést tart.
- 5.2. A továbbképzés két részből áll, egy közös, az adott évre szóló friss információk átadását tartalmazó rész, és ezt követően egy szakágakra, illetve területekre bontott, kisebb csoportokban történő képzés, ami tréning jelleggel, és gyakorlati képzéssel is kiegészül.

6. Oktatók, vizsgáztatók

- 6.1. Az adott naptári évre az év elején az oktatók és vizsgáztatók névsorát a Sportbírói Bizottság állítja össze, a vonatkozó jogszabályok figyelembe vételével.
- 6.2. Az oktatásokhoz a Sportbírói Bizottság központilag elkészíteti a szükséges oktatási anyagokat. Az oktatóknak ezeket az oktatási anyagokat kell alkalmaznia.
- 6.3. Az oktatásokhoz kapcsolódó tesztekhez a Sportbírói Bizottság egy kérdés adatbázis készített. A tesztlapokat ezekből a kérdésekből kell összeállítani a kérdések véletlenszerű kiválasztásával.
- 6.4. A tesztlapok elkészítéséről, sokszorosításáról a Sportbírói Bizottság oktatásszervezési felelősének kell gondoskodnia.
- 6.5. A tesztlapok változatlan formában egy másik képzés során nem használhatóak fel.

7. Tárgyi feltételek

- 7.1. Az oktatásokra megfelelő, kulturált, a várható létszámigényeknek megfelelő helyszínen kell sort keríteni. A vizsga esetén a megfelelő szeparáltság biztosításáról gondoskodni kell.
- 7.2. A Sportbírói Bizottság a tananyagot az oktatók és a hallgatók részére elektronikus úton biztosítja a weboldalon (www.sportbiro.hu) keresztül. Az oktatók az előadás teljes anyagához, míg a hallgatók az előadás anyagának kivonatos részéhez férhetnek hozzá.

8. Bírói azonosítók (igazolvány, mellény)

- 8.1. Az igazolvány első kiváltását követő években sportbírói igazolvány abban az esetben adható ki, ha a sportbíró a tárgyévet megelőző négy év valamelyikében érvényes sportbírói igazolvánnyal rendelkezett, valamint tárgyévben legalább egy szakág továbbképzésén sikeres vizsgát tett. Tárgyévben a sportbíró abban a szakágban végezhet sportbírói tevékenységét, amelynek a továbbképzésén sikeres vizsgát tett. Ha egy sportbíró többször, rendszeresen és igazoltan írásban jelentkezett versenyekre, de nem nyert beosztást, a Sportbírói Bizottság mérlegelheti számára az igazolvány kiadását további 1 évre.
- 8.2. Sportbírói igazolványt, új bírók esetében, az eredményesen kitöltött és legalább 3 Sportbírói Bizottság által kijelölt személy pl. a tanfolyamszervező, egy oktató és egy vizsgáztató által aláírt tesztlap megléte, valamint a tanfolyam díjának befizetése után lehet elkészíteni, illetve tulajdonosának átadni. Az igazolványokat a tárgyév június 30. után csak pótdíj ellenében lehet átvenni. A pótdíj mértéke a bírói igazolvány kiváltásának 50%-a. Bírói igazolvány kiadására július 31-e után nincs mód! Elvesztett igazolványt első esetben díjmentesen, további esetekben eredeti áron pótoljuk.
- 8.3. A tárgyévi első továbbképzésen az adminisztrációs ügyintézéskor be kell mutatni a meglévő sportbírói mellényt nyilvántartásba vétel céljából és használhatóságának ellenőrzése miatt. Ha a mellény elhasználódott, vagy nem kerül bemutatásra önköltségi áron be kell egy újat szerezni.
- 8.4. A tárgyévi második vagy azt követő továbbképzésen a korábban kiadott sportbírói igazolványt be kell mutatni, melyre a sikeres tesztet követően az újabb elvégzett szakág felvezetésre kerül.
- 8.5. Az igazolványokat a tárgyévi első továbbképzést követően személyesen lehet átvenni, kizárólag az igazolvány és az éves biztosítás díjának megfizetése után.
- 8.6. Sikertelen továbbképzés után az igazolvány a pótvizsgáig a továbbképzésen jelen lévő Sportbírói Bizottság tagjánál kerül megőrzésre, annak átvétele a sikeres tesztlap kitöltéséig nem lehetséges.

9. Általános szabályok

- 9.1. Minden oktatáson – tekintet nélkül annak tárgyára és jellegére – jelenléti ívet kell vezetni.
- 9.2. A Sportbírói Bizottság csak az összes szükséges feltétel teljesülése esetén ad ki sportbírói igazolványt, akár új sportbíróinak, akár éves továbbképzéseken résztvevőknek.
- 9.3. A Sportbírói Bizottságnak kétség felmerülése esetén jogában áll a vizsgára bocsátást megelőzően a vizsgára jelentkezőről feddhetetlenségi vizsgálatot kérni az MNASZ Etikai Bizottságától.

- 9.4. Az összes fenti kérdést érintő vitás esetben első fokon a Sportbírói Bizottság Etikai és Vizsgáló albizottsága az illetékes fórum.
- 9.5. Az oktatásokkal, képzésekkel kapcsolatos valamennyi dokumentumot a Sportbírói Bizottság őrzi, a dokumentumok megőrzésének határideje: az oktatás évét követő második év első napja.

2. sz. melléklet

Sportbírók Magatartási Kódexe

Jelen kódex az MNASZ Sportbírók Általános működési kódexének mellékletét képezi.

A magatartási kódex vonatkozik minden hazai autósportban tevékenykedő sportbíróra, és közreműködőre, (továbbiakban sportbíró) aki az MNASZ Sportbírói Kollégium tagja.

A sportbírói kollégium tagjaira vonatkozó szakmai magatartási kódexe, amely a kollégium tagjaira vonatkozó kötelezettségeseket, és jogokat írja le.

A Magatartási kódex megalkotásának célja, a szakmán belüli viselkedés kultúra erősítésének előmozdítása, és a sportbírókra és közreműködőkre, vonatkozó szabályokra figyelemmel a magatartás szabályait rögzítő olyan követelményrendszer felállítása, amelyet a sportbíróknak a feladatuk ellátása során követniük kell.

1. Alapvető magatartási irányelvek

- 1.1. A sportbíró alapvető feladata a sport szakszerű szolgálata, ezért minden ténykedését, magatartását ez jellemezze.
 - Felelősséget vállal tetteiért,
 - Pártatlan,
 - Folyamatosan képi magát és fejleszti képességeit, tudását, tapasztalatát,
 - Jó példával jár elő mind pontosság mind tevékenység szempontjából.
- 1.2. Amennyiben más utasítást nem kap, tevékenységét az adott beosztás előírásainak megfelelően, mindig nagy odafigyeléssel és szabályszerűen végzi megfelelve a felettesének utasításaival.
- 1.3. Beosztás ideje alatt a beosztáshoz előírt azonosítóit viselni köteles, az MNASZ SPORTBÍRÓK ÁLTALÁNOS MŰKÖDÉSI KÓDEX 1.4.3. pont feltételei szerint.
- 1.4. Mindig a felállítási helyén tartózkodik, amit csak akkor hagyhat el, ha erre engedélyt kért és kapott a felettesétől.
- 1.5. A beosztásának teljes időtartama alatt semmilyen olyan tevékenységet nem végez, ami elvonja a figyelmét a feladatairól.
- 1.6. Tilos bármilyen, nem a beosztási feladat ellátásához szükséges informatikai, elektronikai, vagy egyéb berendezés használata, amely zavarhatja az adott verseny eszközeit.

2. Etikai irányelvek

2.

- 2.1. A Magyar Nemzeti Autósport Szövetség Sportbírói Bizottsága nemcsak a teljesítmények terén állít mércét, hanem azzal is, hogy sportbírók etikusan cselekedjenek. Erre alapul az Etikai Kódex, amelyben rögzítettek azok az alapelveket, amelyek az MNASZ SBB-n belül a csoportos és egyéni magatartásra érvényesek. Az MNASZ SBB elfogadja és alkalmazza és alkalmaztatja az MNASZ Etikai kódexét illetve az FIA ide vonatkozó szabályait.
- 2.2. Jelen irányelvek természetesen nem szabályozzák minden cselekedetünket, de iránymutatást nyújt és alapjául kíván szolgálni annak a szervezeti kultúrának, amely iránt elkötelezettek vagyunk.
- Az Etikai Kódex szabályai elleni vétségeket az egyén illetve a közösség érdekében az MNASZ Sportbírói Bizottságának Etikai és Vizsgáló Albizottságával vizsgáljuk, és szükség esetén az MNASZ Fegyelmi Szabályzatának és az MNASZ Sportbírók Általános Működési Kódexének felhatalmazása alapján az MNASZ Sportbírói Bizottságának Etikai és Vizsgáló Albizottsága – vagy az MNASZ Fegyelmi szabályzatában felsorolt kivételek esetén az MNASZ Fegyelmi Bizottsága következetesen szankcionálja.
- A Kódexben megfogalmazott szabályok egyszerűek és egyértelműek. Ha valakinek mégis egy adott helyzetben nehézsége támadna azokat értelmezni, akkor alkalmazza az alábbi józan megfontoláson alapuló elveket:
- Ne tegyen semmit, amiről tudja vagy hiszi, hogy jogszerűtlen vagy etikátlan!
 - Ne bocsátkozzon semmiféle kétes ügyletbe, amelynek nincs valódi törvényes üzleti célja! (Gondolkodjon el arról, hogy egy Ön által tervezett ügylet vagy üzleti gyakorlat kiállná-e a nyilvánosság próbáját, ha fény derülne rá!)
 - Ne tegyen semmi olyat, ami szavahihetősége feladására kényszerítené!
 - Minden kollégát és versenyzőt az esélyegyenlőség elve szerint, azonos tisztelettel és megbecsüléssel szólít meg, és kommunikál vele.
 - Ha nem biztos valamiben, kérjen tanácsot a felettesétől.
 - Minden tettét a következetesség elve vezéreljen.
- 2.3. Elvárjuk, hogy a sportbírók a jelen Kódexben lefektetett elvekkel összhangban működjenek. Minden egyes beosztott és beosztást nem nyert sportbírótól, a versenyigazgatótól és a vezetőbíróktól kezdve a részlegvezetőkön át egészen a technikai beavatkozókig, felelősséggel tartoznak a szabályok betartásáért.

3. **Megfelelés**

- 3.1. Mindannyiunknak általános és egyetemleges felelőssége, hogy tudjuk és alkalmazzuk ezen Kódexet és a benne foglalt szabályokat. Be kell tartanunk az összes hatályos jogszabályt, valamint az MNASZ előírásait, utasításait és irányelveit. Ezek be nem tartása vizsgálatot eredményez, amely egészen a polgári peres vagy büntetőjogi felelősségre vonáshoz is vezethet.
- 3.2. Kiemelt felelősséggel tartoznak munkájuk végzése során a sportvezetők, mivel kötelesek – munkafolyamataikon keresztül– bizonyítani a megfelelés fontosságát, és jó példával elől járni.
- 3.3. A példamutatás alapvető fontosságú, csakúgy, mint az, hogy a sportszakmai vezetők az etikai kérdéseket feltevő, vagy esetleges szabályszegéseket jelentő sportbírók rendelkezésére álljanak.
- 3.4. A sportszakmai vezetőknek gondoskodniuk kell arról, hogy a jelen Kódex betartását megfelelő szankcionáló intézkedések garantálják. A sportszakmai vezetők nem hunyhatnak szemet az etikátlan viselkedés felett.
- 3.5. A jelen Kódex előírásai alól felmentés adható bizonyos esetekben különleges – vis major – körülmények fennállásakor. Az sportbírók számára az adott rendezvényt megelőzően a Sportbírói Bizottság a sportbíró – írásbeli – kérvénye alapján megfelelő mérlegelést követően felmentést adhat e Kódex szabályainak betartása alól.

4. **Szabályszegések bejelentése**

- 4.1. Mindenkinek kötelessége a lehető leghamarabb jelenteni közvetlen felettesének, vagy a Sportbírói Bizottság bármely tagjának, ha olyan viselkedésről szerez tudomást, amelyről jóhiszeműen feltételezi, hogy törvénysértő, vagy megszegi az MNASZ Sportbírók Általános Működési Kódexében, vagy annak mellékleteiben foglalt előírásokat.
- 4.2. Ha a felettes sportszakmai vezető érintett a bejelenteni kívánt helyzetben, és/vagy nem képes megfelelő intézkedést hozni a felvetésre, vagy ezt elmulasztja, akkor az ő felettesének, vagy az SBB bármely tagjának kell a jelentést megtenni írásban.
- 4.3. A vezető, feladata, hogy azonnali intézkedést kezdeményezzen és mindent tegyen meg az ügy kielégítő rendezésért, az MNASZ etikájával és értékeivel összhangban, az MNASZ Sportbírók Általános Működési Kódexében, és annak mellékleteiben foglalt szabályok szerint és a hatályos törvényi szabályozásokat betartva.
- 4.4. Az MNASZ SBB nem fogadja el semmilyen diszkrimináció vagy megtorlás érvényesítését a vélelmezett szabálysértéseket jóhiszeműen jelentő alkalmazottakkal szemben.

5. **Kommunikáció és adatvédelem**

- 5.1. A sportbíró mindig (a beosztási ideje alatt és azon kívül is) határozottan és lényegre törően kommunikál. Tartózkodik az obszcén, trágár és sértő kijelentésektől. Mondanivalóját összeszedetten és választékosan nyilvánítja ki.
- 5.2. Mind a kollégákkal való, mind a külső személyekkel szembeni viselkedése és mondanivalója objektív diszkrét, kivételezés, előítéletektől és diszkriminációtól mentes.
- 5.3. Az MNASZ Sportbírói Bizottság vezetése hatékony kommunikációt folytat belső és külső érintettei felé és különös figyelmet fordít arra, hogy a kollégiumi tagjait felkészítse a szervezeten belüli munkára, esetleges változásokra.
- 5.4. Minden egyes sportbíró és szervezeti egység köteles részt venni a kommunikációban, a Kódex által nem kifejezetten tiltott esetekben más sportbírók, személyek vagy szervezetek számára tényszerű információkat szolgáltatni. Erkölcsileg elfogadhatatlan az olyan információ bárminemű szándékos elhallgatása, amely hozzájárulhat a közösség munkájának minőségi javításához.
- 5.5. Bizalmasan kell kezelni minden olyan belső ügyet, amelyet nem hoztak a nyilvánosság tudomására. Ide tartoznak többek között a szervezetre, szervezetfejlesztésére vonatkozó információk; etikai és fegyelmi ügyek kérdései továbbá a rendezvény ideje alatt bekövetkezett események, baleset(ek) és annak részletei, valamint a belső jelentések és jegyzőkönyvek valamint azokban közölt információk.
- 5.6. A sportbíró fenti információkat nem használhatja fel anyagi vagy erkölcsi előnyyszerzésre, sportfogadás vagy más törvényes vagy törvénytelen szerencsejáték esetében.
- 5.7. A sportbíró köteles a munkája során tudomására jutott információkat megőrizni, azokat bizalmasan kezelni. Nem közölhet illetéktelen személlyel olyan adatot, amely a bírói tevékenysége betöltésével összefüggésében jutott tudomására, és amelynek közlése az MNASZ SBB-re, közvetlen felettesére, a rendezőre vagy versenyzőre hátrányos következménnyel járna.
- 5.8. A sportbíró feladatai ellátásával kapcsolatban sajtónyilatkozatot csak közvetlen felettesének vagy az MNASZ Sportbírói Bizottságának előzetes engedélyével tehet. A sajtónyilatkozatban szereplő állításokért a sportbíró viseli a felelősséget. Amennyiben a nyilatkozatban megjelentek sértik az MNASZ Sportbírók Általános Működési Kódexében és annak mellékletében leírtakat, úgy azért a nyilatkozatot tevő sportbíró felelősségre vonható.

6. **Eszközök védelme és rendeltetésszerű használata**

- 6.1. Az MNASZ SBB sokféle eszközzel rendelkezik, közöttük tárgyi eszközökkel, védett információval és szellemi tulajdonnal. A bírók felelősek a rájuk bízott tulajdonoknak a védelméért, valamint az eszközök általános védelmének elősegítéséért.
- 6.2. A sportbírónak elővigyázatosnak kell lennie, és haladéktalanul jelentenie kell a versenyigazgatónak vagy felettes vezetőjének az eszközben esett káreseményt, annak elvesztését vagy elvesztésének kockázatát. A vezető kötelessége a sérült vagy működésképtelen eszközt pótolni, vagy eszköz helyettesítését megoldani.
- 6.3. Az alábbiakban az információ, a kommunikációs rendszerek és a szellemi tulajdon belső és külső kezelésére vonatkozó utasítások olvashatók.
 - A szellemi tulajdon számos vagyoni értéket foglalhat magában, például számítógépes programokat, műszaki dokumentációt, tananyagot, jelentéseket, és találmányokat. Bizonyos szellemi tulajdonok szerzői jog, szabadalmi jog, védjegy stb. védelme alatt állnak vagy állhatnak.
 - A sportbírói kollégium tagjainak mindig, minden körülmények között fontos feladat hárul a különböző versenyek folyamán megszerzett, a verseny résztvevőire vonatkozó információk megtartásában. Ezen információkat csak a meghatározott személyeknek adhatja át.
 - A sportbíró köteles a kommunikációs rendszerek használatát a beosztásához szükséges mértékben elsajátítani, annak állagát megóvni.
- 6.4. A sportbíróknak be kell tartaniuk minden eszköznek a védelmére vonatkozó szabályokat.
- 6.5. A sportbíró által az tevékenysége ideje alatt létrehozott szellemi tulajdon az MNASZ SBB tulajdonába kerül, és az MNASZ SBB-t illeti törvény, illetve a munkaszerződés, megbízási szerződés vagy más megállapodás alapján, kivéve, ha nemzetközi egyezményben, törvényben vagy a sportbíró/alkalmazott és az MNASZ SBB között létrejövő megállapodásban másként szerepel.
- 6.6. Az MNASZ és/vagy MNASZ SBB kommunikációs rendszereinek használata beleértve az internetkapcsolatot, levelező rendszer és elérhetőséget is, az MNASZ üzleti tevékenységének, illetve a vezetés, vagy a vonatkozó irányelvei vagy érvényes utasítások által megengedett melléktevékenység céljára használandók.
- 6.7. Az MNASZ SBB kommunikációs rendszereinek elfogadhatatlan használata magában foglalja olyan anyag és információ létrehozását, elküldését, visszakeresését, elérését, megjelenítését, tárolását, kinyomtatását vagy más módon történő terjesztését, amely tisztességtelen, zavaró, fenyegető, illegális, faji vagy szexuális utalást tartalmazó, obszcén, félelemkeltő, becsületsértő, vagy más módon összeegyeztethetetlen a szakmai, illetve szakszerű tevékenységgel. Bármely ilyen irányú tevékenység vizsgálat tárgyát képezi.

- 6.8. A bírói tevékenység megszűnésekor vissza kell szolgáltatnia a szervezet eszközeit, beleértve a szervezet védett információit tartalmazó összes dokumentációt és adathordozót is. A sportbíró ezt követően is köteles betartani a szervezet védett információinak felhasználására és felfedésére vonatkozó korlátozásokat.

7. Öltözködés

- 7.1. A sportbíró mindig az időjárásnak, napszaknak, és évszaknak megfelelő réteges öltözetet visel. Öltözékével nem sérti a rendezvényt, annak rangját, színvonalát, az higiéniailag kifogásolhatatlan.
- 7.2. Nem visel olyan reklámmal ellátott ruházatot, amely az adott versenyen, mint szponzor vagy támogató megjelenik a versenyzők részéről, vagy ellentétes érdekű a rendezvény támogatójával.
- 7.3. Sportbíró tartózkodik az élénk színek használatától kifejezetten a zászló színektől (Piros, kék, zöld, sárga. - Lásd FIA H függelék).
- 7.4. Úgy kell a ruházatot megválasztania, hogy az megfeleljen a rendezvény rangjához. Fürdőruhában vagy hiányos öltözékben sportbírói tevékenységet végezni tilos.
- 7.5. Lehetőség szerint zárt lábbelít viseljen, de legalább olyat, amely nem hátráltatja a sportbíró a munkája és/vagy beavatkozás során balesetet okozna.
- 7.6. Amennyiben a sportbíró olyan tevékenységet végez ahol fokozott láng és/vagy robbanásveszélynek van kitéve (Technikai beavatkozók, pályatűzoltók, tankoló zóna stb.) minden esetben zárt (lehetőség szerint lángálló vagy korlátozottan lángálló) ruházatot kell viselniük.
- 7.7. A sportbíró a beosztási ideje alatt köteles a saját mellényét, annak rendeltetésszerű módján viselni (lásd: Kódex 1,4,3. pontja). A mellény számát nem takarhatja el, kivéve, ha a rendezvényen más előírás van érvényben.

8. Egymás tisztelete és az emberi jogok védelme

- 8.1. Az emberi jogok, valamint a tisztességes alkalmazási körülmények és biztonságos munkakörülmények védelme, a környezeti kérdések felelős kezelése és a magas fokú etikai normák fenntartása érdekében ezen Kódexet kell alkalmazni az MNASZ által kiírt és az MNASZ-nél akkreditált bajnokságok és versenyek esetében, valamint sportbíró tevékenység végzése során bárhol a világban.
- 8.2. Bárkit, aki sportbírói tevékenységet végez, megilletik az alapvető emberi jogok, és munkája során semmilyen formában nem tehető ki fizikai vagy lelki szenvedésnek.

- 8.3. A Sportbírói Kollégium tagjai számára nem tolerálható semmiféle fizikális, mentális vagy szexuális zaklatás. A közösségen belül nem megengedett semmiféle visszaélés, megalázás vagy megfélemlítés és a bírókkal szembeni erőszakos magatartás vagy diszkrimináció semmilyen formája.
- 8.4. Az MNASZ SBB elutasítja a gyermekmunkát.
- 8.5. Egyetlen sportbíró sem különböztethető meg senki, származása, bőrszíne, neme, szexuális beállítottsága, családi állapota, terhessége, szülői mivolta, vallása, politikai meggyőződése, nemzetisége, etnikai vagy szociális háttere, szociális helyzete, fogyatékosága, kora vagy szakszervezeti tagsága miatt.

9. **Az egészség megőrzése**

- 9.1. A beosztást nyert sportbírók egészségének valamint a munkavégzés helyének és annak megközelítésének biztonsága mindig alapvető fontosságú kérdésnek kell lennie, és nem képezheti vita tárgyát.
- 9.2. Ide tartozik a munkakörülmények valamennyi szempontja, beleértve a vegyszerek megfelelő jelölését és kezelését, a zajszintet, a hőmérsékletet, a szellőzést, a világítást, valamint az egészségügyi és higiéniai berendezések minőségét és elérhetőségét.
- 9.3. Mivel a sportbírók tevékenységét többnyire szélsőséges körülmények között végzik (napsütés, eső, szél stb.) ezért felettlőbb fontos hogy a megfelelő mennyiségű folyadékot és energiát saját maga pótolja, és erre felhívja a kollégáinak a figyelmét is.
- 9.4. A Sportbírónak joga van a személyes higiéniai szükségletét ellátni. Lehetőleg ezeket a tevékenységeket az erre kijelölt helyen és időben kell elvégeznie.
- 9.5. A sportbíró tevékenységének teljes időtartama alatt szeszesitalt és más tudatmódosító szert nem fogyaszthat, annak hatása alatt nem állhat.

10. **Érdekellentétek**

- 10.1. Az ellenérdekeltség olyan helyzet, melyben az MNASZ Sportbírói Kollégium tagjainak érdekei eltérnek a személyes érdekektől. Ezek a helyzetek elkerülendők, mivel befolyásolhatják ítélőképességét, néha még a nélkül is, hogy maguk észrevennék azt. Ezért fontos, hogy az érdekkonfliktus pusztán látszatát is el kell kerülni, mert az a részrehajlás vagy összeférhetlenség látszatát keltheti.
- 10.2. Az MNASZ SBB megköveteli az sportbíróktól, hogy felfedjék azokat a helyzeteket és szituációkat, amelyek ésszerűen feltételezve érdekütközést idéznek elő.

- 10.3. Ha a sportbíró gyanítja, hogy részt vesz olyan tevékenységben, eseményben, vagy más lépésben, amely érdekütközést idéz elő, vagy mások ésszerűen feltételezhetik, hogy érdekütközést idéz elő, erről azonnali jelentést kell tennie a vezetőjének, az SBB bármely tagjának vagy az MNASZ Sportbírói Bizottságának Etikai és Vizsgáló Albizottságának.
- 10.4. A vezető, az SBB vezetője vagy a MNASZ Sportbírói Bizottságának Etikai és Vizsgáló Albizottságának a vezetője együttműködik az alkalmazottal/bejelentővel annak meghatározásában, hogy fennáll-e érdekütközés, és ha igen, akkor mi a kezelésének legjobb módja.
- 10.5. Habár az érdekütközést kiváltó események és lépések nincsenek automatikusan tiltva, egyes ilyen akciók és lépések nem kívánatosak lehetnek, mivel rossz szemben tűntethetik fel a résztvevőket és a szervezetet.
- 10.6. Politikai tevékenységek – Az MNASZ SBB nem ad hozzájárulást, pénzt vagy más juttatást, sem közvetlenül, sem közvetetten, politikai pártoknak, bizottságoknak vagy egyéni politikusoknak.
- 10.7. A sportbíró nem adhat semmiféle politikai hozzájárulást az MNASZ SBB nevében, illetve szervezeti pénzeszközök vagy források felhasználásával. Az ilyen módon tett ígéret semmis.
- 10.8. Ajándékok, juttatások és reprezentációs költségek – A sportbírói kollégium tagjai nem ajánlhatnak fel ajándékot, juttatást, javadalmazást vagy reprezentációt harmadik félnek, illetve nem fogadhatnak el ilyet harmadik féltől, ha az törvénysértést vonna maga után, illetve befolyásolná vagy látszólag befolyásolná a vonatkozó munkateljesítmény vagy feladatok szakszerű és szabályszerű megítélését az MNASZ vagy harmadik fél számára.
- 10.9. Megvesztegetés, kenőpénz. – Senki sem tarthat igényt vagy fogadhat el, sem közvetlenül, sem közvetve, semmilyen megvesztegetést, kenőpénzt vagy más törvénytelen vagy tisztességtelen juttatást a sportbírói kollégium vagy bármely más harmadik fél alkalmazottaitól, képviselőitől vagy üzleti partnereitől, magánszemélytől, illetve nem ajánlhat fel vagy adhat nekik ilyet. Ilyen ügylet mindennemű felajánlását vagy tervezett lebonyolítását haladéktalanul jelenteni kell a szervezet vezetésének.

11. **A vezetés erkölcsi felelőssége**

- 11.1. Az MNASZ Sportbírói Bizottsága, (Sportbírói bizottság vezetője és tagjai, versenyigazgatók, vezetőbírók és egyéb részlegvezetők) tevékenységükkel mindenkor példaként szolgálnak többi sportbírók számára, ezért fontos a velük szemben támasztott követelmények, elvárások közül néhányat kiemelni:
- 11.2. A fent említett sportszakmai vezetőknek e magatartási kódex minden pontját maximálisan be kell tartani, és az összeférhetetlenségnek még a látszatát is el kell kerülni.

- 11.3. Minden sportszakmai vezető felelős azért, hogy megkövetelje és biztosítsa a közölt információk teljességét és korrekt tartalmát, a pontosságát, időszerűségét azokban a dokumentumokban és jelentésekben, amelyeket a MNASZ SBB külső és belső fórumokon közzétesz.
- 11.3.1. A sportszakmai vezetők munkájuk során soha nem hamisíthatják meg a tényeket! Mindig a szabályszerűség és az igazságosság jegyében tevékenykednek.
- 11.3.2. A sportszakmai vezetőről különösen akkor állapítható meg, hogy tényeket hamisított, amikor szándékosan hamis, félrevezető bejegyzést tesz a beszámolóiban, jelentésekben, nyilvántartásokban,
- ha mások számára ezt megengedi, illetve ilyen értelmű utasítást ad,
 - ha elmulasztja a hamis félrevezető beszámolók vagy nyilvántartások kijavítását,
 - ha olyan dokumentumot ír alá vagy mások számára az aláírást engedélyezi, amely hamis, félrevezető információkat tartalmaz,
 - ha az MNASZ SBB konkrét kérdéseire félrevezető választ ad, vagy egyáltalán nem válaszol.
- 11.4. A sportszakmai vezető köteles gondoskodni arról, hogy az MNASZ SBB betartsa és tiszteletben tartson minden vonatkozó jogszabályt, amely a MNASZ üzleti tevékenysége szerinti jogalkotási területen érvényes, beleértve a számviteli és ellenőrzési tevékenységre vonatkozó előírásokat is.
- 11.5. Minden sportszakmai vezető köteles haladéktalanul tájékoztatni a MNASZ SBB vezetőjét vagy bejelentést tenni az etikai vonalon minden olyan információról, amely különösen a következőkkel kapcsolatosan jutott a tudomására, súlyosságától és összefüggésétől függetlenül.
- Minden csalás, amelyben olyan vezetők vagy más sportbírók érintettek, akik fontos szerepet játszanak a MNASZ SBB-ben vagy adatszolgáltatásaiban,
 - Az MNASZ SBB és annak működésére vonatkozó bármilyen törvény vagy szabályozás megsértése, ha azt a bizottság bármely sportbírója, tanácsadója, szerződéses partnere vagy ügynöke követte el,
 - Bármely olyan gyengeség vagy hiányosság a bizottság működésében, amely hátrányosan befolyásolja a bizottságot abban, hogy transzparens módon működjön, és rossz hír keltésre adhat okot.

12. Végrehajtás, szankciók

- 12.1. Jelen Magatartási Kódex betartása a Sportbírói kollégium minden tagjának kötelezettsége.
- 12.2. Minden sportbírónak és érdekelt félnek feladata, hogy jelentsék az Etikai Kódex megszegésének eseteit. A panaszokat telefonon, levélben vagy e-mail-en lehet eljuttatni az MNASZ SBB vezetőjéhez, aki ezt továbbítja az etikai és vizsgáló albizottság felé.

A vizsgálat lefolytatása az MNASZ Sportfegyelmi szabályzata és az MNASZ Sportbírók Általános Működési Kódexe szerint történik.

12.3. A szándékosan hibás magatartás, azaz az Etikai Kódex értékeinek, elveinek megsértése elfogadhatatlan, azok megsértése felelősségre vonással jár.

3. számú melléklet

Adható kitüntetések

A Sportbírói Bizottság az alábbi módon végzi a kitüntetések kiosztását:

1. Időszakonkénti oklevéldíjazás, bírói munkával aktívan eltöltött évek száma alapján.

- 1.1. A Sportbírói Bizottság a bírói munkával aktívan eltöltött évek alapján jutalmazásban részesíti az a Sportbírói Kollégium tagjait.
- 1.2. A jutalmazás a 15. évtől lehetséges első alkalommal, majd azt követően 5 évente jár. Az évek számításánál a gyakorló bíróként eltöltött éveket is figyelembe kell venni. Az első évnek azt a naptári évet kell számítani, melyben a sportbíró, az első igazolványát kiváltotta, tekintet nélkül arra, hogy az az adott év mely napján történt.
- 1.3. Díjazás: 25 év alatt oklevél, 25 év után serleg
- 1.4. Az oklevél megszerzésének további feltételei:
 - Minden évben, minimum 1 MNASZ naptárában szereplő, vagy regisztrált versenyen bírói munka teljesítése, amit a versenyigazgató az SBB felé értékelt.
 - Az az év nem vehető figyelembe, melyben fegyelmi eljárás során elmarasztalták a sportbíró, vagy amelyben érvényben lévő eltiltását töltötte.
- 1.5. Az oklevelek átadása a következő év első sportbírói értekezletén történik ünnepélyes keretek között.
- 1.6. Abban az esetben, amennyiben a Sportbírói Bizottság nyilvántartásában nem állnak egyértelmű adatok a rendelkezésre a versenyekre beosztással vagy az igazolvány kiváltásával kapcsolatban, az igazolvány első kiváltási évétől számítandó az eltöltött évek száma.

2. Szakágankénti Év Bírója díj kiosztása

- 2.1. E szabály tekintetében szakágként kell értelmezni azokat a sportágakat, melyek az MNASZ Alapszabálya és az MNASZ Elnöksége döntése értelmében, a tárgyévben Szakági Bizottsággal rendelkezik, és melynek tárgyévi Országos Bajnokságában zajló versenyein összesen legalább 20 fő került sportbíróként beosztásra. Azon szakágban, ahol a résztvevő sportbírók minimum 20%-a nem nyilvánít véleményt, a díj nem kerül kiosztásra.
- 2.2. A díj megnevezése: „Az év szakági bírója”. (Kiegészítendő a szakág megnevezésével.)
- 2.3. Díjazás: A díj nyertesének a tárgyévet követő évben a sportbírói továbbképzés és az igazolvány kiváltás díját nem kell megfizetnie.
- 2.4. A díj kiosztására a következő évadnyitó sportbíró értekezleten kerül sor, ünnepélyes keretek között.

2.5. Kiválasztás menete:

2.5.1.A Sportbírói Bizottság hivatalos honlapján keresztül tárgyév november 15-e és november 30-a között jelöléseket gyűjt. Jelölést adhat le minden, a jelölési időszakban érvényes igazolvánnyal rendelkező sportbíró.

2.5.2.A jelöléseket követően a Sportbírói Bizottság vezetője a jelöltek listáját – az adott személyekre beérkezett jelölések számát nem tartalmazó formátumban – megküldi a szakág országos bajnoki futamain tárgyévben versenyigazgató, versenyigazgató-helyettes és pályabírók vezetője beosztást betöltő sportbírók számára, akik tárgyév december 15-ig fejenként egy szavazatot leadva választják meg a díj nyertesét.

2.5.3.A díjat a legtöbb szavazatot kapott sportbíró kapja.

2.5.4.Azonos számú beérkezett szavazat (holtverseny) esetében a Sportbírói Bizottság dönt a díj nyerteséről az azonos szavazatmennyiséget elért személyek között.

2.5.5.Nem díjazható az a személy, aki az adott évben jogerős fegyelmi büntetését tölti.

3. **Az Év vezetőbírója díj**

3.1. A díj megnevezése: „Az év vezetőbírója”.

3.2. Díjazás: a díj nyertesének a tárgyévet követő évben a sportbírói továbbképzés és az igazolvány kiváltás díját nem kell megfizetnie.

3.3. A díj kiosztására a következő évadnyitó sportbíró értekezleten kerül sor, ünnepélyes keretek között.

3.4. Kiválasztás menete:

3.4.1.A Sportbírói Bizottság hivatalos honlapján keresztül tárgyév november 15-e és november 30-a között jelöléseket gyűjt. Jelölést kaphat a tárgyévben bármely szakág országos bajnoki futamán versenyigazgatói, versenyigazgató-helyettesi vagy pályabírók vezetője beosztást betöltött személy. Jelölést adhat le minden, a jelölési időszakban érvényes igazolvánnyal rendelkező sportbíró.

3.4.2.A 3 legtöbb jelölést kapott vezetőbíró közül az SBB dönti el, hogy ki kapja a díjat.

3.4.3.Nem díjazható az a személy, aki az adott évben jogerős fegyelmi büntetését tölti.

4. **Az Év gyakorló sportbírója díj**

- 4.1. A díj megnevezése: „Az év gyakorló sportbírója”.
- 4.2. Díjazás: A díj nyertesének a tárgyévet követő a következő évben a sportbírói továbbképzés és az igazolvány kiváltás díját nem kell megfizetnie.
- 4.3. A díj nyertese soron kívüli előléptetéssel sportbíróvá válik.
- 4.4. A díj kiosztására a következő évadnyitó sportbíró értekezleten kerül sor, ünnepélyes keretek között.
- 4.5. Kiválasztás menete:
 - 4.5.1. A Sportbírói Bizottság hivatalos honlapján keresztül tárgyév november 15-e és november 30-a között jelöléseket gyűjt. Jelölést adhat le minden, a jelölési időszakban érvényes igazolvánnyal rendelkező sportbíró.
 - 4.5.2. A jelöléseket követően a Sportbírói Bizottság vezetője a jelöltek listáját – az adott személyekre beérkezett jelölések számát nem tartalmazó formátumban – megküldi valamennyi szakág országos bajnoki futamain tárgyévben versenyigazgató, versenyigazgató-helyettes és pályabírók vezetője beosztást betöltő sportbírók számára, akik tárgyév december 15-ig fejenként egy szavazatot leadva választják meg a díj nyertesét.
 - 4.5.3. A díjat a legtöbb szavazatot kapott sportbíró kapja.
 - 4.5.4. Azonos számú beérkezett szavazat (holtverseny) esetében a Sportbírói Bizottság dönt a díj nyerteséről az azonos szavazatmennyiséget elért személyek között.
5. Nem díjazható az a személy, aki az adott évben jogerős fegyelmi büntetését tölti.

6. **Az Év Sportbírója – vándorserleg megítélése**

- 6.1. A díj megnevezése: „Az év sportbírója vándordíj”.
- 6.2. Díjazás: 1 darab vándorserleg, amelyen az előző évi Év sportbírója vándordíj nyerteseinek neve, és az elnyerésének éve szerepel. A nyertes további serlegdíjazásban is részesül. A díj tulajdonjoga nem száll át a nyertesre. A díjat a nyertes december 15-ig őrzi, ezt követően azt kifogástalan állapotban vissza kell adja a Sportbíró Bizottság részére, aki a következő nyertes részére átadja azt. A serleg mindenkor birtokosa köteles a serleg állagának megóvásáról gondoskodni, annak állapotában esett változásról haladéktalanul értesítenie kell az SBB vezetőjét. A díj nyertesének a tárgyévet követő a következő évben a sportbírói továbbképzés és az igazolvány kiváltás díját nem kell megfizetnie.

- 6.3. A díj kiosztására a következő évadnyitó sportbíró értekezleten kerül sor, ünnepélyes keretek között.
- 6.4. Kiválasztás menete:
- 6.4.1. A Sportbírói Bizottság hivatalos honlapján keresztül tárgyév november 15-e és november 30-a között jelöléseket gyűjt. Jelölést adhat le minden, a jelölési időszakban érvényes igazolvánnyal rendelkező sportbíró.
- 6.4.2. A jelöléseket követően a Sportbírói Bizottság vezetője a jelöltek listáját – az adott személyekre beérkezett jelölések számát nem tartalmazó formátumban – megküldi valamennyi szakág országos bajnoki futamain tárgyévben versenyigazgató, versenyigazgató-helyettes és pályabírók vezetője beosztást betöltő sportbírók számára, akik tárgyév december 15-ig fejenként egy szavazatot leadva választják meg a díj nyertesét.
- 6.4.3. A díjat a legtöbb szavazatot kapott sportbíró kapja.
- 6.4.4. Azonos számú beérkezett szavazat (holtverseny) esetében a Sportbírói Bizottság dönt a díj nyerteséről az azonos szavazatmennyiséget elért személyek között.
- 6.4.5. Nem díjazható az a személy, aki az adott évben jogerős fegyelmi büntetését tölti.

7. **Életműdíj**

- 7.1. A díj megnevezése: „Sportbírói életműdíj”.
- 7.2. A díj feltétele: 65. életév betöltése, és a sportbírói munkában eltöltött legalább 30 év.
- 7.3. A díjat a Sportbírói Bizottság ítéli oda.
- 7.4. A Sportbírói Bizottságnak joga van az életműdíjat a 2. pontban megszabott feltételek nem teljesülés esetén is odaítélni, amennyiben a sportbíró olyan maradandó tevékenységet teljesített, amely a Sportbíró Kollégium működésében, megítélésében maradandó értéket képvisel.
- 7.5. Díjazás: arany színű plakett oklevéllel együtt.
- 7.6. A díj átadására az évadnyitó sportbíró értekezleten kerül sor, ünnepélyes keretek között.

8. Különdíj

- 8.1. A Sportbírói Bizottság jogosult minden évben maximum 3 db különdíjat kiadni a bírói kollégium tagjai részére.
- 8.2. A díj megnevezése: „Sportbírói Bizottság különdíja”
- 8.3. Díjazás: 1 darab serleg, vagy plakett díjazás. A díj nyertesének a tárgyévet követő évben a sportbírói továbbképzés és az igazolvány kiváltás díját nem kell megfizetnie.
- 8.4. A díj kiosztására a következő évadnyitó sportbíró értekezleten kerül sor, ünnepélyes keretek között.
- 8.5. Az írásbeli javaslatot az SBB-nek kell eljuttatni legkésőbb a tárgy év január 10-ig. Csak azon javaslatok vehetők figyelembe, amely részletes indoklást is tartalmaz.
- 8.6. Javaslatot tehet bármely, tárgyévben érvényes igazolvánnyal rendelkező sportbíró, vagy rendező, illetve érvényes MNASZ igazolvánnyal rendelkező tisztségviselő (felügyelő, stb...).